

วาระทราบจรรยาเป็นข้อมูล
เรื่องที่.....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 5718 มด.6
วันที่ 18 ก.ย. 2549 เวลา 14.32

บันทึกข้อความ

สวด 2/491
18กย49

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร. 02- ๒๕๒๔๘๒๒ 15.72 น
ที่ นร ๑๑๐๗/ ๕๕๑๒ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙
เรื่อง รายงานภาวะสังคมไตรมาสสอง ปี ๒๕๔๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 19 ก.ย. 2549

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำ รายงานภาวะสังคมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่และสะท้อนสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลต่อ วิถีชีวิตของคน และเพื่อกระตุ้นเตือนให้สังคมไทยได้รับรู้ถึงประเด็นที่น่าสนใจในปัจจุบัน โดย สศช. ได้จัดแถลงข่าว แก่สื่อมวลชนเกี่ยวกับการรายงานภาวะสังคมไตรมาสสอง ปี ๒๕๔๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๙ มีประเด็นสำคัญสรุปได้ว่า

๑. ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี ๒๕๔๙ อยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากแรงงานมีงานทำอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง สุขภาพของประชาชนดีขึ้น ประชาชนมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้นและชุมชนตื่นตัวในการสร้างระบบ สวัสดิการของตนเอง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยรวมดีขึ้น

๒. ประเด็นที่จะต้องให้ความสนใจได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมาย สตรี เด็กและเยาวชนนิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น ภัยธรรมชาติยังคงสร้างความเสียหายให้กับประชาชนเป็น ประจำทุกปี เยาวชนในสังคมไทยวันนี้ยังมีข้อกังวลในเรื่องการเรียนและอนาคตของตนเองอยู่มาก ดังนั้นต้องได้รับการ แก้ไขตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ทั้งด้านการพัฒนาให้มีจิตใจตั้งงามอยู่ในกรอบ ศีลธรรม มีความพร้อมด้านสติปัญญาและอารมณ์ โดยเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

สศช. เคารขอส่งรายงานภาวะสังคมไตรมาสสอง ปี ๒๕๔๙ จำนวน ๗๐ ชุด เพื่อโปรดพิจารณา นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในเรื่องดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบเป็นข้อมูลต่อไป

ทอ i/6
สวด ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 19 ก.ย. 2549
(ทราบเพื่อเป็นข้อมูล)

จัดอยู่ในประเภทเรื่องทราบเพื่อเป็นข้อมูล

(นางจอมศรี อารยะศิริ)

(นายอำพน กิตติอำพน)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รายงานภาวะสังคม

ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2549

➤ ด้านคุณภาพคน

ประชาชนมีงานทำในระดับเต็มที่ โดยภาคการเกษตรจ้างงานเพิ่มขึ้น ตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรที่ขยายตัว ทำให้อัตราการว่างงานโดยรวมลดลง นอกจากนี้ ประชาชนมีสุขภาพดี เนื่องจากภาครัฐผู้เฝ้าระวังป้องกันการระบาดของโรคต่างๆ เช่น โรคปอดบวม ไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่ และโรคบิด และให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพอย่างทั่วถึง รวมทั้งได้ดำเนินมาตรการกำจัด และควบคุมโรคไข้หวัดนกมิให้ขยายการระบาดอย่างได้ผล ส่วนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ อยู่ในเกณฑ์อ่อน โดยสอบได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกวิชา

➤ ด้านความมั่นคงทางสังคม

กำลังแรงงานได้รับการคุ้มครองในระบบประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น และชุมชนเริ่มมีบทบาทดำเนินงานจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนในชุมชน เช่น กลุ่มลี้จะจ่อมทรัพย์ ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระของภาครัฐและเสริมสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาของประชาชนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ประชาชนยังมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินดีกว่าปีที่ผ่านมา โดยเห็นได้จากการเกิดคดีโดยรวมลดลงทั้งคดีชีวิตและร่างกาย และคดีทรัพย์สิน

➤ ด้านพฤติกรรมและความเป็นอยู่ของคน

การบริโภคบุหรี่ยลดลงต่อเนื่องจากไตรมาสแรก ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินมาตรการต่างๆ ของรัฐ เช่น การขึ้นภาษีบุหรี่ การขยายเขตปลอดบุหรี่ทั่วประเทศ ส่วนการบริโภคแอลกอฮอล์ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเยาวชนอายุ 15-24 ปี และผู้หญิงมีสัดส่วนดื่มสุราเพิ่มขึ้น ทำให้ประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคสุราเป็นพิษและโรคตับมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น และการเกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งความรุนแรงในครอบครัวที่มีสาเหตุจากการดื่มสุราเพิ่มขึ้นไปด้วย

➤ ด้านสิ่งแวดล้อม

ภัยธรรมชาติทั้งฝนแล้งและน้ำท่วมเกิดขึ้นทุกปีและ มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น การเกิดน้ำท่วมดินถล่มในภาคเหนือ 5 จังหวัด เป็นผลจากการทำลายป่าไม้อย่างต่อเนื่อง ทำให้พื้นที่ป่าลดลงเหลือเพียงร้อยละ 30 ในขณะที่ระบบเตือนภัยยังไม่มีประสิทธิภาพและไม่ทั่วถึง

เรื่องเด่นประจำฉบับ

➤ เยาวชนในสังคมไทยวันนี้

พฤติกรรมของเยาวชนบางกลุ่มยังน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะเรื่องการใช้ยาเสพติดและการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในขณะเดียวกันก็มีเยาวชนบางกลุ่มที่อุทิศเวลาเพื่อทำสาธารณประโยชน์รวมทั้งช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดกับเยาวชน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สมควรสนับสนุนให้เกิดกลุ่มต่างๆ อย่างแพร่หลายยิ่งขึ้น

รายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2549

คุณภาพคน

ตารางที่ 1 กำลังแรงงาน การมีงานทำและการว่างงานทั่วราชอาณาจักร

ไตรมาสสองปี 2547-2549

หน่วย : พันคน

ประเภทการว่างงาน	2547	2548	2549
1. กำลังแรงงาน	35,270	35,755	36,665
2. การมีงานทำ	33,747	34,462	35,791
สาขาเกษตรกรรม	11,716	11,633	13,749
นอกเกษตรกรรม	22,031	22,829	22,042
-เหมืองแร่	77	57	62
- หัตถอุตสาหกรรม	6,697	6,701	6,679
- การก่อสร้าง	2,500	2,740	2,311
- สาธารณูปโภค	172	162	179
- การค้าและการธนาคาร	5,332	5,336	5,072
- การขนส่ง	1,123	1,115	1,107
- การบริการและอื่น	6,131	6,717	6,631
3. การว่างงาน	918	725	508
4. อัตราการว่างงานรวม (%)	2.65	2.06	1.40

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจภาวะการทำงานของประเทศเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2547-2549

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ว่างงาน อัตราการว่างงานไตรมาสสอง ปี 2547-2549

	จำนวนผู้ว่างงาน			อัตราการว่างงาน		
	2547	2548	2549	2547	2548	2549
ผู้ว่างงานรวม	918	725	506	2.6	2.0	1.4
- ผู้ว่างงานที่หางานทำ	176	165	107	0.5	0.5	0.3
- ผู้ว่างงานไม่หางาน	742	560	401	2.1	1.5	1.1

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจภาวะการทำงานของประเทศเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2547-2549

ตารางที่ 3 อัตราการว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษาไตรมาสสองปี 2547-2549

ระดับการศึกษา	2547	2548	2549
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	1.65	1.34	0.58
มัธยมต้น	3.29	2.47	2.22
มัธยมปลาย	3.6	3.32	1.62
อาชีวศึกษา	4.12	1.27	1.26
วิชาชีพชั้นสูง	5.6	5.05	4.62
มหาวิทยาลัย	5.15	3.49	3.42

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ประชาชนมีงานทำอยู่ในระดับเต็มที่

ประชาชนมีงานทำอยู่ในระดับสูงและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยไตรมาสสองปี 2548 แรงงานมีงานทำ 34.5 ล้านคน เพิ่มขึ้นเป็น 35.8 ล้านคนในปี 2549 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 การจ้างงานส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นในภาคเกษตร โดยไตรมาสสองปี 2548 มีผู้มีงานทำ 11.6 ล้านคน เพิ่มขึ้นเป็น 13.7 ล้านคนในปี 2549 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.1 สอดคล้องกับการขยายตัวของภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้น เนื่องจาก มีปริมาณน้ำฝนมากกว่าปีก่อน ประกอบกับราคาพืชเศรษฐกิจหลักที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมามีอยู่ในเกณฑ์ดี จึงทำให้เกษตรกรเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ส่วนการจ้างงานนอกภาคเกษตรมีเพียง 22 ล้านคน ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 3.5 สาขาที่จ้างงานลดลงมากที่สุดคือสาขาการก่อสร้าง จ้างงาน 2.3 ล้านคน ลดลงร้อยละ 15.6 รองลงมาเป็นสาขาการค้าการธนาคาร จ้างงาน 5 ล้านคน ลดลงร้อยละ 4.9 ตามภาวะเศรษฐกิจที่ภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจการค้าปลีกเริ่มชะลอตัว

การว่างงานลดลงอย่างต่อเนื่องทุกกลุ่ม

ภาวะการว่างงานไตรมาสสองปี 2549 อยู่ในระดับที่อาจเรียกว่าไม่มีผู้ว่างงานโดยเปิดเผย โดยอัตราการว่างงานทั้งหมดลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 2.6 ของกำลังแรงงานในปี 2547 เหลือร้อยละ 2.0 ในปี 2548 และร้อยละ 1.4 ในปี 2549 ผู้ว่างงานที่หางานทำหรือเรียกว่าผู้ว่างงานโดยเปิดเผยที่เคยมีสัดส่วนร้อยละ 0.5 ของกำลังแรงงานในไตรมาสสองปี 2547 และ 2548 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 0.3 ในปี 2549 ส่วนผู้ว่างงานที่ไม่หางานทำก็มีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 2.1 ในปี 2547 เหลือร้อยละ 1.5 ในปี 2548 และร้อยละ 1.1 ในปี 2549 เมื่อพิจารณาผู้ว่างงานตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ที่จบการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูงจะมีอัตราการว่างงานสูงกว่าทุกกลุ่ม โดยมีอัตราร้อยละ 4.6 รองลงมาเป็นผู้จบการศึกษาระดับอุดมศึกษามีอัตราการว่างงานร้อยละ 3.4

ความต้องการแรงงานสาขาคอมพิวเตอร์ยังมีโอกาสที่ดีกว่าสาขาอื่นๆ

สำนักงานสถิติแห่งชาติรายงานว่า แรงงานส่วนใหญ่ทั้งผู้ที่มีการทำงานและว่างงาน ต้องการพัฒนาศักยภาพตนเองให้สูงขึ้น โดยปี 2549 ผู้มีงานทำต้องการพัฒนาด้านช่างอุตสาหกรรม เช่น ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้ามากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 27.7 รองลงมาเป็นด้านเกษตรกรรม เช่น ทำอาหาร เสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า ร้อยละ 25.2 และด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูกและขยายพันธุ์พืช การจัดสวน การทำปุ๋ยธรรมชาติร้อยละ 24.2 อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติวิเคราะห์ว่าในช่วง พ.ศ.2547-2549 โครงสร้างเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แรงงานมองเห็นโอกาสว่าสาขาคอมพิวเตอร์และสาขาการเกษตรยังมีอนาคตสดใส เนื่องจากสาขาคอมพิวเตอร์ยังเป็นสาขาที่ผู้ว่างงานต้องการได้รับการอบรมมากที่สุด โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9.4 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 16.5 ในปี 2549 รองลงมาเป็นเกษตรกรรมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.6 เป็นร้อยละ 7.2 ในขณะที่ความต้องการอบรมด้านช่างอุตสาหกรรมลดลงจากร้อยละ 43.8 เหลือร้อยละ 42.4 และด้านเกษตรกรรมลดลงจากร้อยละ 28.9 เหลือร้อยละ 22.1

ตารางที่ 4 ร้อยละของแรงงานที่ต้องการพัฒนาขีดความสามารถตามหลักสูตรต่างๆ

	ช่าง อุตสาหกรรม	เกษตรกรรม	บริการ การค้า	คอมพิวเตอร์	อื่นๆ
ผู้มีงานทำ					
2547	32.3	26.6	20.6	9.6	10.9
2549	27.7	25.2	24.2	9.0	13.9
ผู้ว่างงาน					
2547	43.8	28.9	5.6	9.4	12.3
2549	42.4	22.1	7.2	16.5	11.8

หมายเหตุ : หลักสูตรอื่นๆ เช่น ศิลปหัตถกรรม พาณิชยกรรม วิทยาศาสตร์ และการบริหารจัดการ
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาวะการมีงานทำไตรมาสสองปี 2549 สะท้อนให้เห็นความแข็งแกร่งและการมีภูมิคุ้มกันของตลาดแรงงาน จึงทำให้ประชาชนมีงานทำที่ทั่วถึงและอัตราการว่างงานอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำตลอด 3 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม กระทรวงแรงงานควรศึกษาถึงความต้องการที่แท้จริงของตลาดแรงงานว่าต้องการผู้ที่มีทักษะฝีมือด้านใดบ้าง เพื่อจัดหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของตลาดและแรงงาน ซึ่งจะทำให้การจ้างงานของประเทศอยู่ในระดับเต็มที่มีอย่างต่อเนื่อง

ประชาชนเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้มีแนวโน้มลดลง

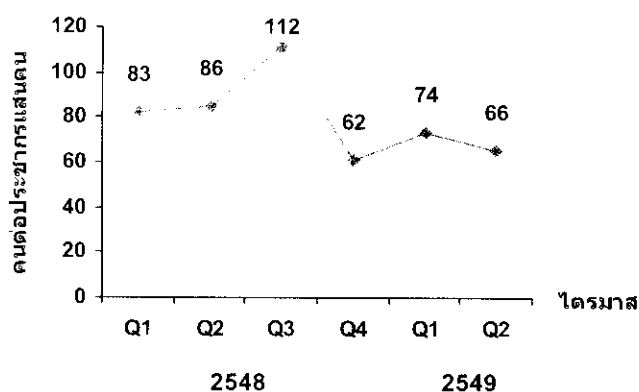
กระทรวงสาธารณสุขรายงานว่าผลการเฝ้าระวังโรคที่เป็นปัญหาต่อสุขภาพและชีวิตของประชาชน เช่น อหิวาตกโรค ไข้หวัดใหญ่ ไข้กาฬหลังแอ่น ปอดบวม พิษสุนัขบ้า ฉีหนู มือเท้าปาก ไข้เลือดออก บิด และไข้สมองอักเสบ มีแนวโน้มดีขึ้น โดยจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวังดังกล่าว 11 โรค ลดลงจาก 55,453 ราย ในไตรมาสสองปี 2548 เหลือเพียง 43,110 ราย ในปี 2549 หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 22.3 ประชาชนที่เจ็บป่วยคิดเป็นสัดส่วน 85.6 คนต่อประชากรแสนคนในไตรมาสสองปี 2548 ลดลงเหลือ 66 คนต่อประชากรแสนคนในปี 2549 โดยโรคปอดบวม มีผู้ป่วยมากเป็นอันดับหนึ่งมีสัดส่วนถึง 34.5 คนต่อประชากร

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง พ.ศ. 2548-2549

โรค	2548				2549	
	กค	กข	กค	กค	กค	กค
1. อหิวาตกโรค	8	135	104	25	5	4
2. ไข้หวัดใหญ่	4,561	4,648	5,494	3,761	3,115	3,041
3. ไข้กาฬหลังแอ่น	14	15	9	8	11	13
4. ปอดบวม	36,580	26,857	41,516	24,336	33,889	22,482
5. พิษสุนัขบ้า	6	3	2	4	5	5
6. ฉีหนู	339	557	1,109	618	289	433
7. มือเท้าปาก	255	2,259	1,690	426	368	469
8. ไข้เลือดออก	5,564	14,315	16,593	7,265	5,241	11,844
9. บิด	5,182	8,823	4,944	3,275	4,681	4,134
10. ไข้สมองอักเสบ	84	81	80	84	51	70
11. หัด	1,219	760	771	502	1,211	615
รวม	55,453	55,453	72,224	43,334	43,334	43,110

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข

แผนภูมิที่ 1 สัดส่วนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง พ.ศ. 2548-2549

ที่มา : สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 6 จำนวนผู้ป่วยยืนยันและเสียชีวิตจากไข้หวัดนกในรายงานขององค์การอนามัยโลก

ประเทศ	2546		2547		2548		2549*	
	ป่วย	ตาย	ป่วย	ตาย	ป่วย	ตาย	ป่วย	ตาย
เวียดนาม	3	3	29	20	61	19	0	0
ไทย	0	0	17	12	5	2	2	2
อินโดนีเซีย	0	0	0	0	17	11	36	30
จีน	0	0	0	0	8	5	11	7
กัมพูชา	0	0	0	0	4	4	2	2

หมายเหตุ : * ปี 2549 เป็นข้อมูลครึ่งปีแรก

ที่มา : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

แสนคน ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 16.9 รองลงมาเป็นโรคไข้เลือดออกมีสัดส่วนผู้ป่วย 18.2 คนต่อประชากรแสนคน ลดลงร้อยละ 17.6 โรคบิดมีสัดส่วนผู้ป่วย 6.3 คน ลดลงร้อยละ 30 และโรคไข้หวัดใหญ่มีสัดส่วนผู้ป่วย 4.7 คนต่อประชากรแสนคน ลดลงร้อยละ 34.7 ทั้งนี้เป็นผลของการเฝ้าระวังโรคและการให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพแก่ประชาชนของกระทรวงสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

โรคไข้หวัดนกซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ได้เกิดระบาดครั้งแรกในประเทศไทยช่วง พ.ศ. 2546-2547 และสร้างความเสียหายให้กับอุตสาหกรรมเลี้ยงไก่อย่างมาก โดยมีไก่ตายและถูกทำลายถึง 60 ล้านตัว มีประชาชนป่วยถึง 12 ราย เสียชีวิต 8 ราย และถึงแม้ภาครัฐจะควบคุมการระบาดให้อยู่ในขอบเขตจำกัดได้ แต่โรคนี้ได้กลายเป็นโรคประจำถิ่นที่อาจเกิดขึ้นทุกปี สำหรับไตรมาสสองปี 2549 โรคไข้หวัดนกได้เกิดขึ้นในประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง ทำให้มีไก่ตายและถูกทำลายกว่า 3 แสนตัว และมีประชาชนเสียชีวิต 2 ราย แต่ยังคงต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อินโดนีเซียป่วย 39 ราย เสียชีวิต 33 ราย จีนป่วย 11 ราย เสียชีวิต 7 ราย เนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการมาตรการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนกอย่างได้ผลดี เช่น การสื่อสารความเสี่ยงเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการป้องกันโรค การเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ระบาดทับซ้อนไข้หวัดนกและไข้หวัดใหญ่ การป้องกันนำสัตว์ปีกที่ป่วยมาจำหน่ายในตลาดนัด การเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บตัวอย่างส่งตรวจ การพัฒนาห้องแยกผู้ป่วยโรคติดเชื้อแก่โรงพยาบาลชุมชน 100 แห่ง และการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่ทำลายสัตว์ปีกและพื้นที่เลี้ยงที่เลี้ยงสัตว์ปีก เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ไตรมาสสามของทุกปี (ก.ค.-ก.ย.) เป็นช่วงที่มีประชาชนป่วยด้วยโรคปอดบวม โรคไข้หวัดใหญ่ โรคฉี่หนู และโรคไข้เลือดออกจำนวนมากกว่ทุกไตรมาส ประกอบกับเป็นช่วงย่างเข้าฤดูหนาว ซึ่งจะมีนกอพยพจากประเทศที่มีอากาศหนาวเข้ามายังประเทศไทยจำนวนมาก และอาจจะเป็นพาหะนำโรคไข้หวัดนกเข้ามาระบาดในประเทศไทยเพิ่มเติมอีก และหากโรคไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่ และไข้เลือดออกระบาดทับซ้อนเกิดขึ้นอีก จะทำให้ปัญหาที่มีขนาดใหญ่ขึ้น นอกจากนี้โรคมือเท้าปากซึ่งเป็นโรคที่ไม่ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต แต่กลับมีอาการรุนแรงขึ้น และมีผู้ป่วยที่จังหวัดนครราชสีมาเสียชีวิตแล้ว 1 ราย จึงเป็นภัยที่ประชาชนต้องเอาใจใส่และระมัดระวังอย่างใกล้ชิด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการป้องกันและให้ความรู้แก่ประชาชนในการรับมือกับโรคไข้หวัดนก ไข้เลือดออก มือ เท้า ปาก และไข้หวัดใหญ่ โดยในเบื้องต้นควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้

ถึงข้อควรระวังและป้องกันตนเองจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ การป้องกันการติดโรคใช้หวัดนกจากสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีก ตลอดจนดำเนินมาตรการเชิงรุกด้วยการเข้าเยี่ยมชุมชน และทำลายแหล่งฟักโรคในสัตว์ปีก แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในภาชนะต่างๆ ในบ้าน และปรับปรุงสุขาภิบาลในสถานเลี้ยงเด็ก/โรงเรียน โรงงาน และประชาชนทั่วไป และหากพบผู้ป่วยหรือผู้เข้าข่ายสงสัยว่าจะเป็นไข้หวัดนกให้รีบรายงานข้อมูลให้ทางราชการทราบเพื่อดำเนินงานควบคุมมิให้โรคแพร่ระบาดในวงกว้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เด็กและเยาวชน ได้รับบริการด้านการศึกษาดีขึ้นทุกระดับ แต่ยังมีปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

สถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และแข่งขันกันอย่างรุนแรงทำให้ประเทศที่ประชาชนมีการศึกษาสูงได้เปรียบประเทศที่ด้อยพัฒนาว่าอย่างเห็นได้ชัด รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงกำหนดให้รัฐต้องจัดการให้ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จในเชิงปริมาณอย่างชัดเจน โดยในปี 2548 มีประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป สามารถอ่านออกเขียนได้ถึงร้อยละ 93.5 ของทั้งหมด และประชาชนอายุระหว่าง 15-24 ปี อ่านออกเขียนได้ถึงร้อยละ 98.1 ของทั้งหมด ทำให้จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชาชนเพิ่มขึ้นเป็น 8.5 ปีใกล้เคียงกับเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ที่กำหนดไว้ 9 ปี นอกจากนี้ การขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องแก่เด็กและเยาวชนทุกกลุ่ม ทำให้อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในช่วง พ.ศ.2546-2548 เพิ่มขึ้นทุกระดับ โดยระดับประถมศึกษามีอัตราการเข้าเรียนถึงร้อยละ 104.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 84 เป็นร้อยละ 95.4 ระดับมัธยมปลายเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 58.7 เป็นร้อยละ 63.7 และอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 48.6 เป็นร้อยละ 60.5

อย่างไรก็ตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ของเยาวชนยังน่าเป็นห่วงและเป็นประเด็นที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ให้ความสำคัญในลำดับสูง เพราะนักเรียนสอบได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 โดยวิชาภาษาไทย นักเรียนประถมศึกษาสอบได้เพียง 44.2 คะแนน มัธยมศึกษาปีที่ 3 สอบได้ 38.3 คะแนน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สอบได้ 49.2 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนประถมศึกษาสอบได้ 37.3 คะแนน มัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 7 อัตราการเข้าเรียนระดับต่าง ๆ ของประชากรในวัยเรียน

ปีการศึกษา 2546-2548

หน่วย : ร้อยละ

ระดับการศึกษา	2546	2547	2548
ก่อนประถมศึกษา	65.0	74.4	75.0
ประถมศึกษา	104.5	104.2	104.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	84.0	92.5	95.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย	58.7	63.8	63.7
อุดมศึกษา	48.6	57.1	60.5

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ

รางวัลการแข่งขันทางวิชาการของเด็กไทย

- 17 แข่งขันคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์โอลิมปิก ระหว่างประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2548-2549 โดยประเภท เคมีโอลิมปิกแข่งขัน ณ เมืองเกียงซาน ประเทศเกาหลีใต้ นักเรียนไทยได้ 1 เหรียญทอง 2 เหรียญเงิน 1 เหรียญทองแดง

ประเภท ชีววิทยาโอลิมปิก พิชิตรางวัลได้ 3 เหรียญทอง 1 เหรียญเงิน

- การแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิก ระหว่างประเทศ ณ เมืองลือเบเลียนา ประเทศสโลวีเนีย นักเรียนไทยได้ 1 เหรียญทอง 3 เหรียญเงิน 2 เหรียญทองแดง

- การแข่งขัน ฟิสิกส์โอลิมปิก ระหว่างประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2549 ณ ประเทศสิงคโปร์ นักเรียนไทยได้ 1 เหรียญทอง 4 เหรียญเงิน

- นักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ยังได้รับรางวัลชนะเลิศในการร่วมแข่งขัน การสร้างหุ่นยนต์กู้ภัย (World Robocup Rescue Robot 2006) ณ เมืองแบร์เมน ประเทศเยอรมัน

สอบได้ 32.3 คะแนน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สอบได้ 32.5 คะแนน ส่วนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนประถมศึกษาสอบได้ 43.8 คะแนน มัธยมศึกษาปีที่ 3 สอบได้ 34.9 คะแนน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สอบได้ 35 คะแนน

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดังกล่าวไม่ใช่ข้อบ่งชี้ว่า เด็กและเยาวชนไม่เก่ง เพราะถ้าสามารถจัดการเรียนการสอนให้ดี และมีระบบสนับสนุนที่พอเพียงแล้วย่อมสามารถพัฒนาศักยภาพของเด็กให้ดีขึ้นได้ ดังเช่น เด็กและเยาวชนไทยที่สามารถไปสร้างชื่อเสียง ความเป็นเลิศทางวิชาการในระดับสากลในหลายๆ โครงการ เช่น คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์โอลิมปิก การสร้างหุ่นยนต์ เป็นต้น

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรเร่งการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยควรหารือกับผู้เกี่ยวข้องทั้งโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียน เพื่อหาแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป รวมทั้งสนับสนุนนักเรียนที่มีความฉลาดให้สามารถแสดง ศักยภาพได้อย่างเต็มที่ เพราะถึงแม้จะเป็นนักเรียนกลุ่มเล็กๆ แต่ ก็เป็นทรัพยากรที่มีค่าและต้องการได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสม เช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป

ความมั่นคงทางสังคม

ชุมชนร่วมสร้างหลักประกันทางสังคมควบคู่กับภาครัฐ

ภาครัฐได้จัดระบบสวัสดิการแก่ข้าราชการทุกประเภทและ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งครอบคลุมการให้สวัสดิการหลายด้าน เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษาของบุตร บำเหน็จบำนาญ รวมทั้ง สนับสนุนให้บริษัทเอกชนจัดสวัสดิการแก่ลูกจ้างตามกฎหมาย ประกันสังคม ซึ่งให้การคุ้มครอง 7 ด้าน คือ การเจ็บป่วย การคลอดบุตร การสงเคราะห์บุตร ทูพพลภาพ เสียชีวิต ชราภาพ และการว่างงาน ทำให้ผู้มีงานทำได้รับการคุ้มครองเพิ่มขึ้นจาก 9 ล้านคน ในปี 2546 เป็น 9.5 ล้านคนในปี 2547 และเพิ่มเป็น 9.8 ล้านคน ในปี 2548 โดยแยกเป็นข้าราชการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจจำนวน 1.3 ล้านคน หรือร้อยละ 13.3 ของผู้มีงานทำ ทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นลูกจ้างของบริษัทเอกชน ซึ่งมีผู้ได้รับการคุ้มครองในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้นจาก 7.6 ล้านคน ในปี 2546 เป็น 8.5 ล้านคน ในปี 2548 สำหรับไตรมาสสองปี 2549 มีผู้ได้รับการคุ้มครองจำนวน 8.7 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็น ร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี 2548 อย่างไรก็ตาม แรงงานที่ได้รับการจัดสวัสดิการยังมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 27.8 ของผู้มีงานทำทั้งหมด ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 72.2 ซึ่งเป็นแรงงานที่อยู่นอกระบบ และส่วนใหญ่เป็นคนยากจน เช่น เกษตรกร แรงงาน

ตารางที่ 8 จำนวนและสัดส่วนประชาชนที่อยู่ในระบบประกันสังคมปี 2546-2548

(หน่วย : พันคน)

	2546	2547	2548
ข้าราชการพลเรือนและตำรวจ ¹	1,175	1,157	1,083
พนักงานรัฐวิสาหกิจ ²	278	273	271
ลูกจ้างในระบบประกันสังคม ³	7,609	8,032	8,467
รวม	9,062	9,462	9,822
ผู้มีงานทำ ⁴	33,815	34,850	35,342
อัตราข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างฯ ต่อ ผู้มีงานทำ(%)	26.80	27.15	27.79

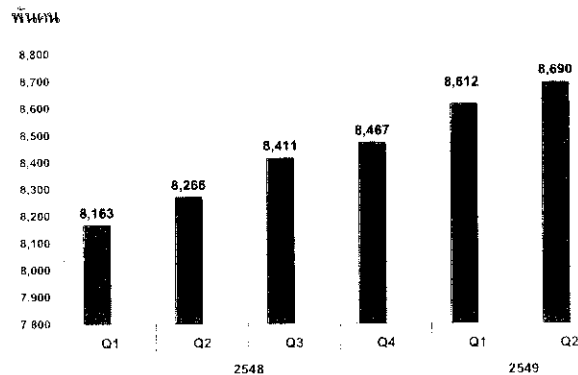
ที่มา : 1/ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ก.ย.48)

: 2/ ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มี.ค. 49)

: 3/ สำนักงานกองทุนประกันสังคม

: 4/ การสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 2 จำนวนลูกจ้างในระบบประกันสังคม รายไตรมาสปี 2548-2549

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

หลักการของสัจจะออมทรัพย์

การออมเงินเดือนละ 10 บาท แต่ไม่เกิน 100 บาทต่อคน

- คนที่เป็นสมาชิกต้องเป็นคนหมู่บ้านเดียวกัน ทำงานเดียวกัน และวัน ทั้งออมและกู้ยืมต้องทำหนังสือสัญญา มีสมาชิกค่าประกันและมีคณะกรรมการดูแลให้เกิดความโปร่งใส สวัสดิการที่ได้สมาชิก เช่น เงินปันผลปลายปี เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล เงินค่าทำศพ

ก่อนปล่อยกู้ให้รายใหม่ คนที่กู้ไปก่อนหน้านี้ต้องชำระเงินกู้ประจำเดือนให้เสร็จก่อน หากคนเดิมไม่จ่ายก็ต้องตามกันมาจ่าย เพราะไม่ต้องการให้คนเพียงส่วนน้อยทำให้ส่วนรวมเสีย หัวใจของกลุ่มคือ สัจจะ และสิ่งที่สมาชิกได้รับนอกจากความช่วยเหลือด้านต่างๆ แล้วยังช่วยสร้างสังคมคุณภาพ คือ คุณธรรม

ที่มา: ค้นจาก <http://pattanaethai.nesob.go.th>

รับจ้าง ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว รวมทั้งแรงงานที่ช่วยงานในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ยังไม่ได้รับสวัสดิการใดๆ จากภาครัฐ ยกเว้นหลักประกันสุขภาพตามโครงการ 30 บาท ช่วยคนไทยห่างไกลโรค ซึ่งขณะนี้กระทรวงแรงงานอยู่ระหว่างการศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อนำกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้เข้ามาอยู่ในระบบประกันสังคมต่อไป

ในขณะที่เดียวกันชุมชนต่างๆ ได้พยายามจัดสวัสดิการ ให้แก่ประชาชนในชุมชนของตนเองและขยายเป็นเครือข่ายทั่วประเทศ ควบคู่ไปพร้อมกับการดำเนินงานของภาครัฐ โดยพระอาจารย์สุบิน ปณีโต แห่งวัดไผ่ล้อม จังหวัดตราด เป็นผู้ริเริ่มเรื่องนี้เมื่อ 15 ปีก่อน ด้วยภารกิจและแนวทางการรวมกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของชาวชุมชน โดยใช้สัจจะของสมาชิกในการออมเงิน การกู้เงิน และชำระหนี้เป็นแนวทางในการสร้างคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างสังคมคุณภาพให้เกิดขึ้นในชุมชน ปัจจุบันวัดไผ่ล้อมเป็นศูนย์ด้านสัจจะสะสมทรัพย์ และขยายเครือข่ายการจัดตั้งกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ในจังหวัดตราดได้ถึง 125 กลุ่ม สมาชิกทั้งหมด 30,000 คน มีทุนหมุนเวียน 40 ล้านบาทและมีกองทุนสวัสดิการรวม 4 ล้านบาท รวมทั้งขยายเครือข่ายไปยังจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ และเจริญก้าวหน้าจนเป็นศูนย์ศึกษาดูงานอีกหลายแห่ง เช่น วัดเทพมณเฑียร อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ วัดชัยศรี อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น วัดหนองพอก อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก และวัดโพธิ์ทอง อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา เป็นต้น

ภาครัฐได้นำหลักการของสัจจะออมทรัพย์ไปสนับสนุนชุมชนให้จัดสวัสดิการแก่สมาชิกชุมชนด้วยมาตรการต่างๆ เช่น การกำหนดระเบียบให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้จัดตั้งแล้ว 77,500 แห่ง ต้องจัดสรรกำไรสุทธิเพื่อจัดสวัสดิการแก่ชุมชนด้วย ซึ่งสิ้นปี 2548 กองทุนหมู่บ้านได้จัดสรรกำไรไปแล้วถึง 3,350 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.5 ของกำไรทั้งหมด รวมทั้งสนับสนุนให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ดำเนินงานจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนในปี 2549 ได้จำนวน 600 ตำบล บริการประชาชนได้ 25,829 คน และมีเงินกองทุนสวัสดิการเกิดขึ้นจำนวน 80 ล้านบาท เป็นต้น

การสร้างหลักประกันให้ประชาชนมีความมั่นใจว่าจะได้รับความช่วยเหลือเมื่อยามเดือดร้อนด้วยกระบวนการชุมชนเป็นอีกแนวทางหนึ่ง值得สนับสนุนให้เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายเพราะนอกจากจะช่วยแบ่งเบาภาระของภาครัฐแล้วยังช่วยเสริมสร้างศักยภาพด้านการบริหารจัดการแก่ชุมชนให้เข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาทุนทางสังคมตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฉบับที่ 10 ที่จะประกาศใช้ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 เป็นต้นไป

ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินดีกว่าปีที่ผ่านมา

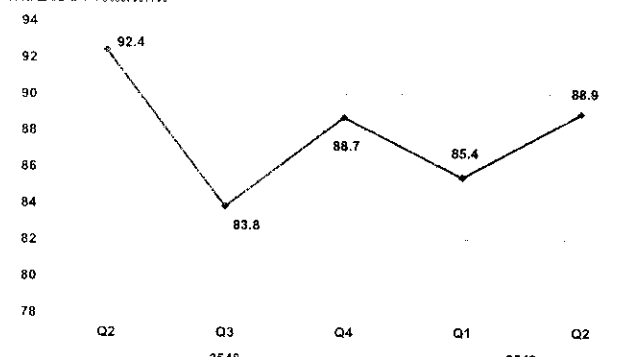
ตารางที่ 9 จำนวนคดีที่เกิดรายไตรมาสปี 2548-2549

ประเภทคดี	2548				2549	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
ยาเสพติด	20,158	28,459	24,774	26,667	26,315	28,592
ประทุษร้ายทรัพย์	18,431	19,264	19,145	19,338	17,985	18,432
คดีชีวิต ร่างกาย เพศ	11,842	12,101	10,448	11,451	11,269	10,949
รวม	50,431	59,824	54,367	57,456	55,569	57,973

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

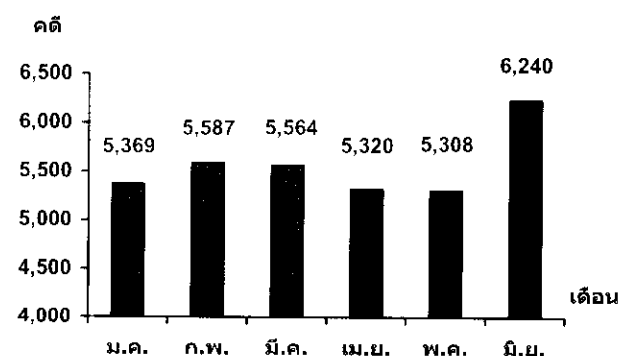
แผนภูมิที่ 3 สัดส่วนคดีชีวิต ร่างกายและเพศ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และ คดียาเสพติดต่อประชากรรายไตรมาส ปี 2548-2549

คดี/ประชากรแสนคน

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สศช.

แผนภูมิที่ 4 จำนวนคดีการพนันทั่วไป เดือนมกราคม-มิถุนายน 2549

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สถานการณ์ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งสะท้อนจากจำนวนการก่อคดีสำคัญใน 3 ประเภท ได้แก่ คดีที่เกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และเพศ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และ คดียาเสพติด พบว่า การเกิดคดีลดลงจาก 59,824 คดีในไตรมาสสอง ปี 2548 เหลือ 57,973 คดี ในปี 2549 หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 3.1 และเมื่อคิดสัดส่วนคดีต่อประชากร จะพบว่า สัดส่วนการเกิดคดีต่อประชากรแสนคน ลดลงจาก 92.4 คดี ในไตรมาสสองปี 2548 เหลือ 88.9 คดี ในปี 2549 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 3.8 โดยคดีชีวิตร่างกายและเพศลดลงมากที่สุดจาก 18.7 คดีเหลือ 16.8 คดีหรือลดลงร้อยละ 10.2 ในช่วงเดียวกัน ส่วนคดียาเสพติดในไตรมาสสองปี 2549 ยังมีจำนวนใกล้เคียงกับปี 2548 โดยมีสัดส่วน 43.8 คดีต่อประชากรแสนคน

นอกจากนี้ไตรมาสสองปี 2549 เป็นช่วงแข่งขันมหกรรมบอลโลก ซึ่งนอกจากจะให้ความบันเทิงแก่แฟนบอลแล้ว ยังเป็นช่วงที่เกิดการพนันขึ้นต่อเพิ่มมากขึ้นด้วย เพราะถึงแม้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะไม่ได้จำแนกคดีพนันบอลออกจากคดีพนันทั่วไปก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาการเกิดคดีในเดือนมิถุนายน 2549 ซึ่งเป็นช่วงการแข่งขันบอลโลกจะพบว่า มีคดีเกิดขึ้นถึง 6,240 คดี เพิ่มขึ้นจากเดือนพฤษภาคม 2549 คิดเป็นร้อยละ 17.6 ผลการสำรวจของเอแบคโพลล์พบว่า สาเหตุสำคัญของการเล่นพนันบอล มีอยู่ 3 ประการ คือ ประการแรก ประชาชนจำนวนมากยังอ่อนแอด้านจริยธรรมและคุณธรรมมากเกินไปที่จะมีพลังปฏิเสธสิ่งชั่วร้าย อายุมข ประการที่สอง ระบบและกลไกป้องกันปราบปรามการเล่นพนันยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และประการสุดท้าย การถ่ายทอดสดทุกนัดการแข่งขันและการวิเคราะห์อัตราต่อรองของสื่อมวลชนกลายเป็นสิ่งชั่วร้ายให้ประชาชนจำนวนมากหมกมุ่นกับการเล่นพนันมากกว่าการชมเพื่อความบันเทิง

สถานการณ์ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินไตรมาสสองปี 2549 ถึงแม้จะดีกว่าปี 2548 ในระยะเดียวกันก็ตาม แต่จำนวนคดีที่เกิดขึ้นยังสูงกว่า 50,000 คดี โดยคดียาเสพติดมีจำนวนมากที่สุด ส่วนคดีอื่นๆ จะมีจำนวนค่อนข้างคงที่ในแต่ละไตรมาส สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาเสพติดได้หยั่งรากลึกในสังคมที่ทุกฝ่ายจะต้องประกาศสงครามปราบปรามอย่างต่อเนื่องหลังจากรัฐบาลได้ปราบปรามอย่างหนักในปี 2545 มาแล้ว รวมทั้งต้องรณรงค์หรือฟื้นฟูคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนการอยู่ร่วมกันโดยสันติ อันเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของสังคมไทยให้กลับคืนมาโดยเร็ว เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอย่างถาวร

พฤติกรรมและความเป็นอยู่ของคน

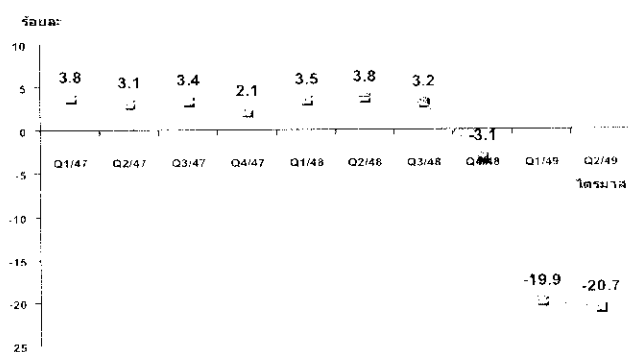
การสูบบุหรี่ลดลงติดต่อกันเป็นไตรมาสที่สาม

ตารางที่ 10 ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนหมวดผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ และเครื่องนุ่งห่ม (ราคาปี 2531) หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2546	2547	2548	2549
เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ และน้ำมันพืช	98,478	92,376	24,768	24,745
ผลิตภัณฑ์จากนม	27,286	31,029	9,260	8,514
ผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป	109,089	110,741	26,413	27,506
เครื่องดื่ม	200,742	216,127	53,757	58,883
- สุรา	117,000	121,000	30,000	32,000
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	24,543	25,308	6,650	6,827
เครื่องนุ่งห่ม	172,921	172,346	41,224	41,488
รวม	633,059	647,927	164,072	167,963
รวมค่าใช้จ่ายภาคครัวเรือน	1,896,327	2,008,211	513,824	529,699

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 5 อัตราเปลี่ยนแปลงมูลค่าการบริโภคบุหรี่ ณ ราคาคงที่ ปี 2531 เทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 11 ปริมาณการจำหน่ายสุราและเบียร์ ตั้งแต่ปี 2546-2549

หน่วย : ล้านลิตร

ปี	สุรา	เบียร์
2546	759.0	1,548
2547	764.0	1,598
2548		
Q1	200.0	402.0
Q2	192.0	418.0
Q3	193.0	367.0
Q4	206.6	468.0
2549		
Q1	207.0	468.0
Q2	207.4	486.0

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ค่าใช้จ่ายการบริโภคบุหรี่ของครัวเรือนในประเทศไทย มีแนวโน้มลดลงจาก 6,827 ล้านบาท ในไตรมาสปี 2548 เหลือ 5,871 ล้านบาท ในไตรมาสที่สี่ ก่อนจะลดลงเหลือ 5,415 ล้านบาทในไตรมาสสอง ปี 2549 ค่าใช้จ่ายมีอัตราลดลงเป็นครั้งแรกในไตรมาสสี่ ปี 2548 ร้อยละ 3.1 ส่วนไตรมาสหนึ่งและไตรมาสสอง ปี 2549 มีอัตราลดลงร้อยละ 19.9 และร้อยละ 20.7 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เป็นผลจากการรณรงค์ลดการสูบบุหรี่ของรัฐบาลด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น การออก พ.ร.บ. ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ปี 2535 และ พ.ร.บ.การคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ ปี 2535 การขึ้นภาษีบุหรี่ ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา การขยายเขตปลอดบุหรี่ไปทั่วประเทศ การห้ามจำหน่ายบุหรี่แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี การห้ามโฆษณาบุหรี่ ณ จุดขายทั่วประเทศ เป็นต้น

การดื่มสุรา : เยาวชนและผู้หญิงดื่มมากขึ้น

องค์การอนามัยโลกรายงานในปี 2547 ว่าประชาชนไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป บริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์คิดเป็นแอลกอฮอล์บริสุทธิ์เฉลี่ยคนละ 8.5 ลิตรต่อปี โดยเป็นการดื่มสุราถึง 7.1 ลิตร หรือร้อยละ 83.5 ของทั้งหมดส่วนที่เหลือเป็นการดื่มเบียร์และไวน์ การดื่มสุราของคนไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากปริมาณจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นจาก 759 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 764 ล้านลิตร ในปี 2548 หรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปี และในไตรมาสสองปี 2549 มีปริมาณจำหน่าย 207.4 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 8.0 ส่วนการจำหน่ายเบียร์ ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 1,548 ล้านลิตร ในปี 2546 เป็น 1,655 ล้านลิตร ในปี 2548 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.6 ต่อปี และไตรมาสสองปี 2549 มียอดจำหน่าย 486 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 16.3 ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเกี่ยวกับสุราเพิ่มขึ้นจาก 32,000 ล้านบาทในไตรมาสสอง ปี 2548 เป็น 36,000 ล้านบาท ในปี 2549 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5

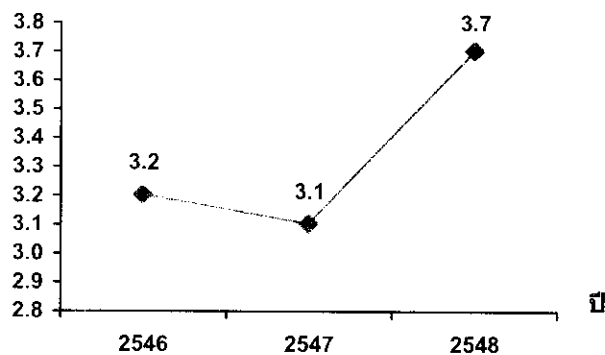
สำนักงานสถิติแห่งชาติรายงานว่าคนไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ดื่มสุราประมาณร้อยละ 33 ของประชากร ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี มีสัดส่วนการดื่มสุราเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.6 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 23.5 ในปี 2547 ขณะที่ผู้มีอายุ 25 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนผู้ดื่มสุราลดลง โดยกลุ่มอายุ 25-59 ปี มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 39.3 เหลือ 38.7 และกลุ่มผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 19.3 ในช่วงเดียวกัน ผู้หญิงเป็นลูกค้ารายใหม่ของบริษัท

ตารางที่ 12 สัดส่วนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ดื่มสุร่าจำแนกตามเพศ และกลุ่มอายุ หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ	ชาย		หญิง		รวม	
	2544	2547	2544	2547	2544	2547
15-24	38.1	41.2	4.6	5.3	21.6	23.5
25-59	66.3	64.4	12.6	13.0	39.3	38.7
60 ปีขึ้นไป	37.0	35.0	5.7	6.1	20.0	19.3
รวม	55.9	55.5	9.8	10.3	32.6	32.7

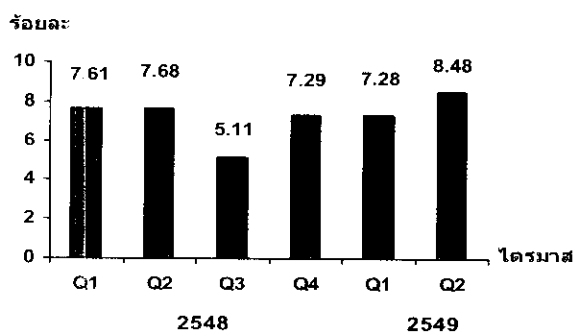
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุร่าของประชากร พ.ศ. 2544 และ 2547

แผนภูมิที่ 6 สัดส่วนผู้ป่วยโรคสุร่าเป็นพิษและโรคตับต่อยอดดกสุร่าและเบียร์ ปี 2546-2548

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข

แผนภูมิที่ 7 สัดส่วนคดีอุบัติเหตุจากเมาสุร่าต่อคดีทั้งหมดรายไตรมาส ปี 2548-2549

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ สำนักรงานตำรวจแห่งชาติ

สุร่า โดยมีสัดส่วนผู้ดื่มสุร่าเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9.8 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 10.3 ในปี 2547 โดยกลุ่มอายุ 15-24 ปี จะมีสัดส่วนผู้ดื่มสุร่าเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.6 เป็นร้อยละ 5.3 กลุ่มอายุ 25-59 ปี มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.6 เป็นร้อยละ 13 และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.7 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 6.1 ในปี 2547 ส่วนผู้ชายซึ่งเป็นลูกค้ารายใหญ่มีสัดส่วนผู้ดื่มสุร่าลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 55.9 ในปี 2544 เหลือร้อยละ 55.5 ในปี 2547 โดยกลุ่มอายุ 15-24 ปี มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 38.1 เป็นร้อยละ 41.2 ขณะที่กลุ่มอายุ 25-59 ปี มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 66.3 เหลือร้อยละ 64.4 และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนผู้ดื่มสุร่าลดลงจากร้อยละ 37 ในปี 2544 เหลือร้อยละ 35 ในปี 2547

การดื่มสุร่าส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนหลายประการ คือ ประการแรก ทำให้ประชาชนเจ็บป่วยด้วยโรคสุร่าเป็นพิษและโรคตับ โดยปี 2546 มีสัดส่วนผู้ป่วยต่อปริมาณจำหน่ายสุร่าและเบียร์จำนวน 3.2 คนต่อสุร่าและเบียร์ 1 ล้านลิตร และเพิ่มขึ้นเป็น 3.7 คน ในปี 2548 อุบัติเหตุจากรถชนจากสาเหตุการเมาสุร่ามีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 6-7.6 ของสาเหตุทั้งหมดในปี 2547-2548 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 7.7 ของคดีทั้งหมดในไตรมาสสองปี 2548 และร้อยละ 8.48 ในไตรมาสสองปี 2549 ประการที่สอง การดื่มสุร่ายังมีส่วนทำให้เกิดปัญหาความยากจนเพิ่มขึ้น เพราะผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2547 พบว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ 20 แรกมีค่าใช้จ่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เฉลี่ยเดือนละ 88 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.1 ของรายได้ ขณะที่ครัวเรือนที่มีรายได้สูงร้อยละ 20 สุดท้ายมีค่าใช้จ่าย 384 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.2 ของรายได้ ดังนั้นคนจนที่แ่เครียดด้วยการดื่มสุร่าจึงไม่ได้ผลเพราะยิ่งดื่มยิ่งจน ประการที่สาม ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวและสังคม ซึ่งเห็นได้จากผลการวิจัยของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์และ สสส. โดยรวบรวมคดีต่างๆ ที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด คม ชัด ลึก ไทยโพสต์ มติชน กรุงเทพธุรกิจ และผู้จัดการ ระหว่าง ม.ค. 45-มิ.ย. 48 พบว่า การเกิดคดีรุนแรงจากการดื่มแอลกอฮอล์สูงถึง 3,427 ราย แยกเป็นคดีทำร้ายร่างกาย 1,146 ราย หรือร้อยละ 33.4 ของทั้งหมด รองลงไปเป็นการฆาตกรรมร้อยละ 28 และความผิดเกี่ยวกับเพศร้อยละ 13 ส่วนที่เหลือเป็นอุบัติเหตุ ฆ่าตัวตาย และอื่นๆ ร้อยละ 25.6

ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มองเห็นภัยจากการดื่มสุร่า จึงร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วนณรงค์และนำมาตรการต่างๆ มาใช้เพื่อลดการดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน เช่น ประกาศใช้กฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พุทธศักราช 2546 ว่าด้วยการ

ห้ามจำหน่ายสุราและบุหรี่แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2547 เพิ่มภาษีสุรา (5 ก.ย. 48) กำหนดเวลาจำหน่าย (11.00-14.00 น. และ 17.00-24.00 น.) กำหนดเวลาโฆษณา กำหนดบทลงโทษมาแล้วซ้ำ แต่การดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี โดยเฉพาะกลุ่มสตรีที่เข้ามาเป็นลูกค้ารายใหม่ ดังนั้นการลดจำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์ให้ได้ผลจำเป็นต้องแบ่งกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน เช่น เด็กและเยาวชน ผู้หญิงและผู้ชาย แล้วดำเนินมาตรการให้สอดคล้องกับปัญหาของแต่ละกลุ่ม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องแทนการกำหนดมาตรการโดยภาครัฐเพียงลำพัง ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

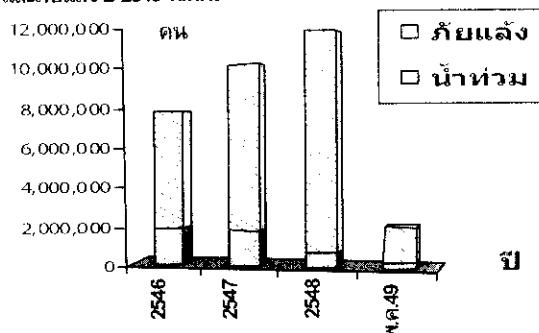
สิ่งแวดล้อม

ฝนแล้งน้ำท่วม ดินถล่ม: ภัยที่ธรรมชาติเอาคืน

ประเทศไทยต้องเผชิญภัยธรรมชาติทั้งฝนแล้ง และน้ำท่วม ทำให้ประชาชนเดือดร้อนและทรัพย์สินเสียหายเป็นประจำทุกปี โดยปี 2546 มีราษฎรเดือดร้อนถึง 7.8 ล้านคน เพิ่มขึ้น เป็น 10.2 ล้านคนในปี 2547 และ 11.8 ล้านคนในปี 2548 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 23.8 ต่อปี พื้นที่การเกษตรเสียหายเพิ่มขึ้นจาก 2 ล้านไร่ในปี 2546 เป็น 3.5 ล้านไร่ในปี 2547 และ 14.6 ล้านไร่ในปี 2548 คิดเป็นมูลค่าความเสียหายเพิ่มสูงขึ้น จาก 2,225 ล้านบาทในปี 2546 เป็น 12,266 ล้านบาทในปี 2548

สำหรับภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในช่วงไตรมาสสอง ปี 2549 ในภาคเหนือ นั้น เป็นเหตุการณ์น้ำท่วม และดินถล่ม ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน ในพื้นที่ 26 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 165 ตำบล 1,119 หมู่บ้าน ของ 5 จังหวัด ได้แก่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย ลำปาง แพร่ และ น่าน มีราษฎรเสียชีวิตจำนวน 73 คนและประสบความเดือดร้อนจำนวน 319,589 คน พื้นที่การเกษตรเสียหาย 481,83 ไร่ รวมถึงสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น ถนน สะพาน อีกหลายแห่ง คิดเป็นมูลค่าความเสียหายกว่า 308 ล้านบาท ซึ่งสาเหตุของการเกิดน้ำท่วมดินถล่มครั้งนี้ เกิดจากการที่มีฝนตกหนักในช่วงวันที่ 21 ถึง 23 พฤษภาคม โดยปริมาณน้ำฝนสูงสุดวัดได้ 330 มิลลิเมตรที่ อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ความรุนแรงของน้ำที่ไหลท่วมและดินถล่มครั้งนี้ เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโลก (Climate Change) ทำให้เกิดเป็นปรากฏการณ์ลานีญา คือฝนตกมากกว่าปกติซึ่งปรากฏการณ์นี้จะเกิดขึ้นได้ทุก 2 ถึง 3 ปี และจะเกิดอยู่นานประมาณ 9 ถึง 12 เดือน ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์นี้มาตั้งแต่ต้นปี 2549 ซึ่งกรมอุตุนิยมวิทยาได้

แผนภูมิที่ 8 จำนวนราษฎรประสบความเดือดร้อนจากสถานการณ์น้ำท่วม และภัยแล้ง ปี 2546-พ.ค.49

ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 13 สรุปความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ น้ำท่วม ดินถล่ม เดือนพฤษภาคม 2549

ราษฎรเดือดร้อน	บ้านเรือนเสียหาย	
- 319,589 คน	3,446 หลัง	- ถนน 968 สาย
- 101,457 ครัวเรือน	พื้นที่การเกษตร	- สะพาน 134 แห่ง
- เสียชีวิต 83 คน	481,830 ไร่	- วัด โรงเรียนและสถานที่ราชการ 242 แห่ง

ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีอยู่ในขณะนี้

ความคิดเห็น	ค่าร้อยละ
คิดว่ามีประสิทธิภาพแล้ว	12.1
คิดว่ายังไม่มี	74.3
ไม่มีความเห็น	13.6
รวมทั้งสิ้น	100.0

ที่มา : เอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, พฤษภาคม 2549

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของประชาชนกรณีการมีสถานะข่าวเฉพาะเรื่องการแจ้งเตือนภัยพิบัติ

ความคิดเห็น	ค่าร้อยละ
การมีสถานะข่าวเฉพาะ	95.9
ไม่จำเป็นต้องมี	4.1
รวมทั้งสิ้น	100.0

ที่มา : เอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, พฤษภาคม 2549

รายงานว่า ในเดือนพฤษภาคม 2549 จังหวัดต่างๆ มีปริมาณฝนสูงกว่าปริมาณปกติโดยอุตรดิตถ์สูงกว่าปกติถึง 305 มิลลิเมตร จังหวัดน่าน 111 มิลลิเมตร แพร่ 147 มิลลิเมตร และลำปาง 165 มิลลิเมตร นอกจากนี้การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอย่างต่อเนื่อง ทำให้พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยลดลงจากร้อยละ 70 ของพื้นที่ในปี 2503 เหลือเพียงร้อยละ 30 ในปัจจุบัน รวมทั้งการขยายพื้นที่ทำกินบนพื้นที่สูงมากขึ้น และพื้นที่เชิงเขาถูกบุกรุกแผ้วถางทำการเกษตรเป็นการเปลี่ยนโครงสร้างของพืชคลุมดินจากป่าไม้เป็นพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าวโพด และกะหล่ำปลี ซึ่งไม่มีรากพอกที่จะยึดเกาะหน้าดินไว้เมื่อเกิดฝนตกหนัก ดินที่รับน้ำไว้มากเกินไป จึงเกิดการเลื่อนไหลลงสู่พื้นที่ราบเป็นทะเลโคลน

ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติได้สร้างหอเตือนภัยและพัฒนาระบบเตือนภัยควบคู่กันไป โดยติดตั้งหอกระจายข่าวพลังงานโซลาร์เซลล์ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมดินถล่ม จำนวน 124 จุด และอยู่ระหว่างของบประมาณเพื่อติดตั้งอีก 144 จุด ครอบคลุมพื้นที่ 40 จังหวัด ซึ่งยังไม่เพียงพอเพราะมีหมู่บ้านที่เสี่ยงต่อน้ำท่วม ดินถล่มถึง 2,370 หมู่บ้าน ในพื้นที่ 51 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ที่ประชาชนร้อยละ 74.3 ระบุว่า การเตือนภัยที่มีอยู่ในขณะนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพ ขณะที่ ร้อยละ 95.9 คิดว่าควรมีสถานีข่าวเฉพาะเรื่องการแจ้งเตือนภัยพิบัติต่างๆ ให้ประชาชนทราบ

สำหรับเขต กทม. และ ปริมณฑล ซึ่งมักเกิดวิกฤติน้ำท่วมในช่วงเดือนพฤศจิกายน และธันวาคม เมื่อน้ำเหนือจำนวนมากไหลลงมาและถูกซ้ำเติมด้วยน้ำทะเลหนุนนั้น ปัญหาได้บรรเทาลงมากหลังจากโครงการพระราชดำริเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ได้เปิดอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา

ภัยจากน้ำท่วม ดินถล่ม และฝนแล้งที่เกิดขึ้นซ้ำกันจึงเป็นเสมือนการเอาคืนของธรรมชาติ เพราะมนุษย์ได้ร่วมกันทำลายป่าไม้ตลอดจนปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน และเกิด ภาวะอากาศที่แปรปรวนอย่างรุนแรง ดังนั้น ในระยะสั้นจะต้องเตรียมยาป้องกันโรคระบาดหลังน้ำลด เช่น โรคน้ำกัดเท้า การซ่อมแซมบ้านพักผู้ถูกน้ำท่วม การดูแลเรื่องการเพาะปลูกของเกษตรกร ส่วนระยะยาวควรเร่งแก้ไขด้วยการคืนความสมดุลให้ธรรมชาติ โดยช่วยกันป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าอย่างจริงจัง สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนถึงคุณค่าของป่าไม้ ปลูกต้นไม้เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ปลูกพืชคลุมดิน เช่น หญ้าแฝก ตามแนวพระราชดำริ เพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน รวมทั้งการจัดทำแผนจัดการน้ำแห่งชาติ เพื่อบริหารลุ่มน้ำต่างๆ ให้เกิดความสมดุลระหว่างปริมาณน้ำเท่ากับความต้องการใช้น้ำอย่างยั่งยืนในระยะยาว

บทสรุป

ภาวะสังคมไตรมาสสองปี 2549 มีความโดดเด่นหลายประการคือ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าไตรมาสแรกมาก โดยประชาชนวัยแรงงานมีงานทำอย่างทั่วถึงต่อเนื่อง แรงงานไทยต้องการพัฒนาทักษะฝีมือให้ดีขึ้นโดยเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์ การเจ็บป่วยด้านโรคเฝ้าระวังที่สำคัญ เช่น ไข้หวัดใหญ่ ปอดบวม และไข้เลือดออก ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ 22 ชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศตื่นตัวสร้างระบบสวัสดิการ โดยใช้หลักการสัจจะออมทรัพย์ และขยายเครือข่ายอย่างแพร่หลาย ตลอดจนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามประเด็นที่ยังเป็นปัญหา คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมาย เด็กและเยาวชนยังนิยมดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์โดยเฉพาะกลุ่มสตรีเป็นลูกค้ารายใหม่เพิ่มขึ้น และภัยธรรมชาติ น้ำท่วม ดินถล่มในภาคเหนือและภาคใต้สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินมากมาย

ประเด็นที่ต้องเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดคือ การระบาดของไข้หวัดนก ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู และไข้หวัดใหญ่ ที่ประชาชนมักจะเจ็บป่วยมากในไตรมาสสามของทุกปี และการเร่งช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยน้ำท่วมทั้งด้านที่อยู่อาศัย อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค ตลอดจนการช่วยเหลือด้านอาชีพแก่เกษตรกรที่ไร้นาเสียหาย

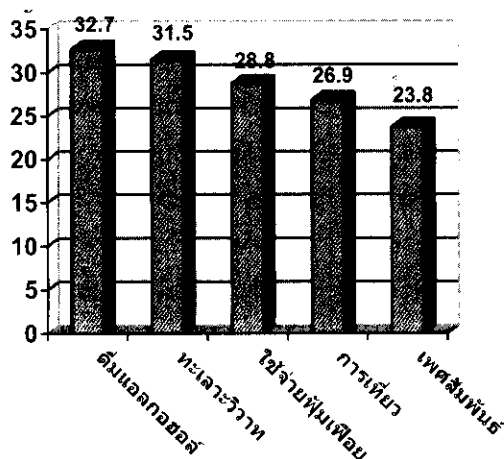
เรื่องเด่นประจำฉบับ

ตารางที่ 16 ความกังวลใจและปัญหาของนักเรียน นักศึกษา

เรื่อง	ร้อยละ	เรื่อง	ร้อยละ
1. เรื่องเรียน	39.3	การดื่มแอลกอฮอล์	32.7
2. เรื่องเงินใช้จ่าย	32.9	การทะเลาะวิวาท	31.5
3. เรื่องอนาคต	26.9	การใช้ยาเสพติด	28.8
4. ปัญหาครอบครัว	6.7	การเที่ยวสถานบันเทิง	26.9
5. ความสัมพันธ์กับเพื่อน	5.1	การมีเพศสัมพันธ์	23.8

ที่มา: สำนักวิจัยเอแบค โพลล์ สํารวจอารมณ์ ความรัก การศึกษาด้วยตัวนักเรียน นักศึกษาระดับ ม.ต้น-ปริญญาตรี พ.ศ. 2547

แผนภูมิที่ 9 ปัญหาของนักเรียน นักศึกษาปี 2547

ที่มา: สำนักวิจัยเอแบค โพลล์ สํารวจอารมณ์ ความรัก การศึกษาด้วยตัวนักเรียน นักศึกษาระดับ ม.ต้น-ปริญญาตรี พ.ศ. 2547

เยาวชนในสังคมไทยวันนี้

เยาวชนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศและเป็นผู้ที่จะรักษาสิบทศวรรษวัฒนธรรมไทย ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่งดงามของคนไทยในอนาคต คนในสังคมจึงพยายามอบรมเยาวชนไทยให้เป็นคนดี มีความเอื้ออาทร มีความขยันอดทน มีความรู้คู่คุณธรรม มีค่านิยมและพฤติกรรมที่ดีงามเหมาะสมกับสังคมไทย อย่างไรก็ตามสภาพสังคมไทยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่ครอบคลุมต้องเร่งรีบทำมาหากินเพื่อความอยู่รอด ทำให้ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานเท่าที่ควร นอกจากนี้ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทำให้การแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและเข้าถึงประชาชนทุกเพศทุกวัย ทั้งข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา และข่าวที่ชักจูงเด็กและเยาวชนไปในทางที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นจึงควรติดตามสถานการณ์และวิเคราะห์ถึงภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบัน

สถานการณ์ทั่วไป: เยาวชนไทยกังวลเรื่องเรียนและการใช้จ่าย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนและสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับสำนักวิจัยเอแบคโพลล์สำรวจพบว่า เยาวชน นักเรียน นักศึกษา มีความกังวลใจเรื่องเรียนมากที่สุดถึงร้อยละ 39.3 ของผู้ตอบทั้งหมด รองลงมาเป็นเรื่องการเงินและการใช้จ่ายเกินตัว ร้อยละ 32.9 และกังวลในเรื่องอนาคตชีวิตของตนเอง เช่น กลัวไม่มีงานทำ กลัวไม่ประสบผลสำเร็จในชีวิตร้อยละ 26.9 เรื่องปัญหาครอบครัวร้อยละ 6.7 และความสัมพันธ์กับเพื่อนร้อยละ 5.1 เมื่อรวมความวิตกกังวลทั้งหมดพบว่านักเรียน นักศึกษา ร้อยละ 55.5 มีความวิตกกังวลมากกว่า 1 ด้าน นอกจากนี้การสำรวจยังพบว่า เยาวชน นักเรียน นักศึกษา มีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการ

ตารางที่ 17 จำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนทำผิดถูกส่งสถานพินิจทั่วประเทศ

ประเภทคดี	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549	
				คดี	ร้อยละ
ชีวิตและร่างกาย	4,846	5,962	6,098	3,006	3,777
อาวุธและวัตถุระเบิด	1,735	2,431	2,670	1,363	1,640
รวม	6,639	8,417	8,770	4,369	5,444
เปลี่ยนแปลง (%)	49.3	26.8	4.2	-	24.6

ที่มา : กรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

ดำเนินชีวิตเฉลี่ยคนละ 1.8 ปัญหา โดยมีปัญหาเรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากที่สุดถึงร้อยละ 32.7 รองลงมาเป็นการทะเลาะวิวาทร้อยละ 31.5 การใช้ยาเสพติดร้อยละ 28.8 การเที่ยวสถานบันเทิงร้อยละ 26.9 และการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 23.8 และปัญหาอื่นๆ เช่น เล่นการพนัน สูบบุหรี่ การคิดฆ่าตัวตาย และเมื่อรวมทุกปัญหาจะพบว่า นักเรียน นักศึกษามีปัญหาถึงร้อยละ 71.0 ผลสำรวจดังกล่าวสอดคล้องกับข่าวที่ปรากฏตามหนังสือพิมพ์ และสื่อต่างๆ ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ว่าเยาวชนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดของครอบครัวและสังคมดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข ปัญหาที่เยาวชนประสบในแต่ละเรื่องจะมีความสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ ซึ่งสถาบันรามจิตติ วิเคราะห์ว่าปฐมเหตุที่สำคัญของปัญหาดังกล่าวทั้งปวงมาจากการที่สถาบันครอบครัวอ่อนแอ และพื้นที่อบายมุขขยายออกไปทุกมุมเมืองอย่างขาดการควบคุม

การใช้ความรุนแรงของเยาวชน: ครอบครัวและการถูกรังแกเป็นเหตุ

เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดคดีชีวิตและร่างกาย คดีอาวุธ และระเบิด ถูกจับส่งสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยปี 2546 มีคดีเกิดขึ้น 6,639 คดี เพิ่มขึ้นเป็น 8,417 คดี ในปี 2547 และ 8,770 คดี ในปี 2548 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 26.8 ต่อปี สำหรับหกเดือนแรกของปี 2549 มีคดีเกิดขึ้น 5,444 คดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา โดยคดีชีวิตและร่างกายจะมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69.3 ของทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นคดีเกี่ยวกับอาวุธ และวัตถุระเบิด ร้อยละ 30.7 ของทั้งหมด

การใช้ความรุนแรงของเด็กและเยาวชน พบมากในระดับประถมศึกษา ซึ่งรายงานสถานการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด ปี 2547-2548 ระบุว่าเด็กระดับประถมที่เคยถูกทำร้ายร่างกายในสถานศึกษาของตนเองมีสัดส่วนถึงร้อยละ 30.4 โดยเด็กภาคเหนือตอนล่างถูกทำร้ายมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 32.6 รองลงไปเป็นภาคกลางร้อยละ 31.4 จังหวัดนครราชสีมาสัดส่วนสูงที่สุดคือร้อยละ 52.8 ปัตตานี ร้อยละ 44.4 จังหวัดศรีสะเกษถูกทำร้ายน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 7.6 ส่วนเด็กระดับมัธยม-อุดมศึกษาถูกทำร้ายร้อยละ 10.4 ภาคกลางสูงเป็นอันดับหนึ่งร้อยละ 12.3 ตามมาด้วยภาคใต้ร้อยละ 11.3 และตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 10.4 จังหวัดสงขลามีสัดส่วนสูงสุดคือ ร้อยละ 38.5 นครราชสีมา ร้อยละ 37.4 และสระบุรีร้อยละ 23.6 จังหวัดนราธิวาสถูกทำร้ายน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 4.4 ลำปาง ร้อยละ 4.9 และกระบี่ ร้อยละ 5.2

การศึกษาตัวอย่างคู่สามีภรรยาที่เคยมีประสบการณ์ใช้ความรุนแรงในครอบครัวและการรังแกกันแก่งในกลุ่มเยาวชนอายุ

ตารางที่ 18 ร้อยละของเด็กระดับประถมศึกษาและมัธยม-อุดมศึกษาที่เคยถูกทำร้ายร่างกายในสถานศึกษาของตนเอง

ภาค	ประถมศึกษา	มัธยม-อุดมศึกษา
กทม.	25.4	7.8
ภาคกลาง	31.4	12.3
ภาคตะวันออก	30.7	9.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	30.4	10.4
เหนือตอนบน	30.2	8.3
เหนือตอนล่าง	32.6	9.4
ใต้	27.2	11.3
รวมทั้งประเทศ	30.4	10.4

ที่มา : สถาบันรามจิตติ, สทว., สสส. สถานการณ์เด็กและเยาวชน ปี 2547-2548

ตารางที่ 19 การจัดอันดับประเภทสินค้าฟุ่มเฟือยที่เด็กและวัยรุ่นนิยมซื้อหรือบริโภค (ค่าร้อยละที่ได้รับการถ่วงน้ำหนักแล้ว)

ประเภทสินค้าฟุ่มเฟือย	ร้อยละ
โทรศัพท์มือถือ/อุปกรณ์สื่อสาร	39.1
เสื้อผ้าจากดีไซน์เนอร์/เสื้อผ้าแบรนด์เนมจากต่างประเทศ	16.6
เครื่องสำอาง เช่น แป้ง ลิปสติก น้ำหอม	9.4
เครื่องประดับ เช่น กิ๊บ ต่างหู แหวน	7.7
เกมส์คอมพิวเตอร์	6.7
อาหารประเภทฟาสต์ฟู้ด	5.0
หนังสือการ์ตูน หนังสือเกมส์	3.3
ของเล่นจากต่างประเทศ/ของจุกจิก	2.8
อื่นๆ	9.4
รวม	100.0

ที่มา : ความเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายใช้สอยของเด็กและวัยรุ่น สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ตารางที่ 20 การนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือยของไทยปี 2546-2549 (มกราคม-กุมภาพันธ์)

ประเภทสินค้า	มูลค่านำเข้าสินค้า (ล้านบาท)					อัตราการนำเข้า (%)			
	2546	2547	2548	2549	2550	2546	2547	2548	2549
เครื่องสำอาง	7,482.8	8,767.3	9,272.8	5,386.3	5,583.9	25.7	17.2	5.8	3.7
เสื้อผ้า รองเท้า และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ	11,094.9	13,457.1	14,864.0	7,816.8	9,997.5	15.7	21.3	10.4	27.9
เครื่องวีดีโอ	2,566.0	3,001.8	3,390.0	1,884.0	2,008.8	20.6	17	12.9	6.7
เครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์มือถือ	17,582.7	24,158.7	29,480.0	16,262.3	27,173.1	-0.6	37.4	22	67.1
รวม 4 รายการ	38,726.4	49,384.9	57,003.8	31,349.4	44,764.3	9.5	27.5	15.4	42.8
ร้อยละต่อสินค้านำเข้าทั้งหมด	1.23	1.30	1.20	1.5	1.55	-	-	-	-
ร้อยละต่อ GDP	0.65	0.76	0.80	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : ปี 2549 เป็นตัวเลขเบื้องต้น

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ระหว่าง 6-13 ปี โดยดร.บาวเออร์และคณะมหาวิทยาลัยวอชิงตันสหรัฐอเมริกา พบว่าเยาวชนที่เคยเห็นการทำร้ายร่างกาย การใช้ความรุนแรงภายในครอบครัวมีแนวโน้มที่จะไปรังแกผู้อื่นหรือผู้ที่มีพลังกำลังน้อยกว่าและพบว่าเด็กผู้หญิงจะทำร้ายผู้อื่นมากกว่าผู้ชาย นอกจากนี้เยาวชนถึง 3 ใน 4 เล่าว่าเขาเคยถูกผู้อื่นรังแกมาแล้วเช่นกัน และผลการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องอิทธิพลของสื่อต่อความก้าวร้าวของเด็ก โดยติดตามเด็กจนถึงอายุ 18 ปีในอเมริกายังพบว่าการดูสื่อที่มีความก้าวร้าวน้อยกว่าวันละชั่วโมงความก้าวร้าวจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 แต่ถ้าดูวันละ 3 ชั่วโมง ความก้าวร้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 30

ผลการสำรวจสภาวะความรุนแรงในครอบครัว กรณีศึกษา พ่อบ้านและแม่บ้านในเขต กทม. สุพรรณบุรี เชียงใหม่ นครราชสีมา และนครศรีธรรมราช พบว่าเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงในครอบครัวสูงมาก และผลการสำรวจความเสี่ยงในการใช้ความรุนแรงแก้ไขปัญหานักเรียนชายพบว่า สื่อที่มีผลกระทบทำให้เกิดการเลียนแบบเรียงตามลำดับคือ ภาพยนตร์ร้อยละ 56.1 ข่าวความรุนแรงตามสื่อต่างๆ เช่น ทวี ร้อยละ 32.7 อินเทอร์เน็ตร้อยละ 31.9 ดังนั้นปัจจัยแวดล้อมรอบๆ ตัวเด็กที่รุนแรงจะหล่อหลอมจิตใจของเด็กและเยาวชนให้นิยมการแก้ไขปัญหาด้วยความรุนแรงโดยไม่รู้ตัว หากไม่ได้รับการแก้ไขและปัญหาการขยายลูกสามมากขึ้น จะทำให้สังคมไทยนิยมแก้ไขปัญหาด้วยความรุนแรงเมื่อเด็กโตเป็นผู้ใหญ่

ความฟุ่มเฟือยของเยาวชน : แม่ปุสอหลกปุ

ความกังวลเรื่องการใช้จ่ายเกินตัวกับปัญหาการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพราะผลการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาต่อการใช้จ่ายใช้สอยสินค้าแบรนด์เนมในเขต กทม.และหัวเมืองใหญ่ในปี 2547 พบว่าตัวอย่างร้อยละ 47.8 มีรายรับไม่พอกับรายจ่ายและผลการสำรวจการกู้ยืมเงินเรียนของสวนดุสิตโพลล์ปี 2546 ระบุว่านักเรียน นักศึกษาที่มีเพื่อนหรือคนรู้จักนำเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาไปใช้ในทางฟุ่มเฟือย เช่น การเที่ยว ชื้อของใช้ และโทรศัพท์มือถือถึงร้อยละ 35.9 นอกจากนี้สำนักวิจัยเอแบคโพลล์สำรวจพบว่าประชาชนถึงร้อยละ 91.9 มีความเห็นว่าเด็กและวัยรุ่นมีพฤติกรรมใช้จ่ายฟุ่มเฟือย โดยสินค้ายอดนิยมนับแรกมีสัดส่วนถึงร้อยละ 39.1 คือโทรศัพท์มือถือ/อุปกรณ์สื่อสาร รองลงไปคือเสื้อผ้ายี่ห้อดังจากต่างประเทศร้อยละ 16.6 และเครื่องสำอางร้อยละ 9.4

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของเยาวชนดังกล่าว นอกจากจะถูกชักจูงจากการโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ แล้วปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือผู้ใหญ่ที่เป็นแบบอย่างให้เด็ก

ตารางที่ 21 สภาวะปัญหาสังคมเด็กและเยาวชนจำแนกตามภาค

สภาวะสังคม	ปัญหาสังคมเด็กและเยาวชน (ร้อยละ)	ปัญหาสังคมเด็กและเยาวชน (ร้อยละ)	สภาวะสังคมเด็กและเยาวชน (ร้อยละ)	
			10-14 ปี	15-19 ปี
กทม. และ ปริมณฑล	19.42	7.43	59.11	952.16
กลาง	19.75	0.79	301.88	1,696.25
ตะวันออก	13.79	0.85	121.05	2,045.54
อีสาน	13.58	0.80	40.84	1,074.43
เหนือบน	17.99	0.37	58.86	1,172.37
เหนือล่าง	18.68	0.42	78.69	1,746.31
ใต้	11.56	1.67	138.46	1,693.60
รวม	16.08	2.61	90.73	1,351.93

ที่มา: สมุดรายงานสภาวะการเด็กและเยาวชนปี 2547-48

: สถาบันวิจัยสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพและ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

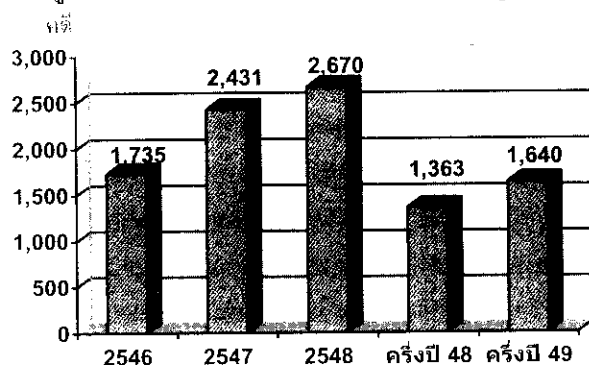
ทำตามดังเห็นได้จากมูลค่านำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือยจากนานาประเทศในแต่ละปีจะมีมูลค่าสูงมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2546 มูลค่านำเข้าสินค้า 4 รายการคือ เครื่องสำอาง เสื้อผ้า รองเท้า และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เครื่องเล่นวีดีโอ และเครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ต่าง ๆ มีมูลค่าถึง 38,726 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 49,385 ล้านบาทในปี 2547 และ 57,004 ล้านบาทในปี 2548 หรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 17.5 ต่อปี สำหรับปี 2549 ในช่วงมกราคม-กรกฎาคมมีมูลค่านำเข้า 44,764 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ถึงร้อยละ 42.8 โดยเครื่องรับวิทยุมีมูลค่ามากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.7 ของทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ถึงร้อยละ 67.1 เสื้อผ้าและรองเท้ามีสัดส่วนร้อยละ 22.3 ดังนั้นการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของเยาวชนที่หลายฝ่ายเป็นห่วงเพราะอาจทำให้ชีวิตของบางคนถึงขั้นเสื่อมถอย เนื่องจากต้องหาเงินมาใช้จำนวนมาก และบางคนคิดหาเงินด้วยวิธีการที่ไม่สุจริต เช่น การลักขโมย และการขายบริการทางเพศ นั้น ประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ กับการดูแลเด็กให้ใกล้ชิดคือ ผู้ใหญ่ได้ประพฤติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนหรือไม่

เพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น: เสี่ยงต่อโรคและการตั้งครรภ์

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศของเด็กและเยาวชนได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมของประเทศตะวันตกที่เผยแพร่ตามสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ทีวี สื่อลามกต่างๆ ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้า เช่น อินเทอร์เน็ต ทำให้ทัศนคติในการดำรงชีวิตเริ่มเปลี่ยนไปโดยไม่รู้ตัว ผลการสำรวจของกองควบคุมโรคร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่า สัดส่วนวัยรุ่นผู้ชายมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 53 ในปี 2547 และวัยรุ่นหญิงมีสัดส่วนเพิ่มจากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 35 ในช่วงเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานสำรวจอีกหลายชิ้นที่ได้ข้อค้นพบที่คล้ายคลึงกัน เช่น ผลสำรวจของสวนดุสิตโพลส์ เรื่องวัยที่พร้อมจะมีคู่มืออย่างไรกรณีการอยู่ก่อนแต่งและทะเบียนสมรสในเยาวชนอายุ 18-25 ปี พบว่า ร้อยละ 38.4 เห็นว่าการเสียตัวก่อนมีสามีหรือภรรยาเป็นเรื่องปกติ และเห็นว่าการอยู่ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องปกติถึงร้อยละ 61.3 ผลสำรวจของเอแบคโพลส์เรื่องประสบการณ์และทัศนคติของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบันของเยาวชนในปี 2547 พบว่า ผู้ตอบถึงร้อยละ 46.9 ยอมรับได้กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเนื่องจากเห็นว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล และเป็นเรื่องธรรมดาไม่เสียหาย

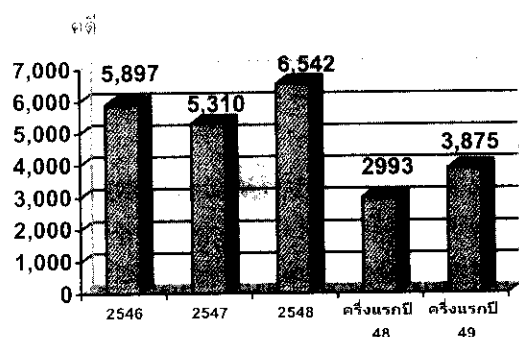
การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นโดยขาดการป้องกันที่ถูกต้องทำให้เกิดผลเสียตามมา โดยกรมอนามัยรายงานว่า ในปี 2545 วัยรุ่นอายุระหว่าง 10-24 ปี มีอัตราการเป็นกามโรคถึงร้อยละ 31.7 ของ

แผนภูมิที่ 10 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทางเพศถูกส่งสถานพินิจฯ

ที่มา : สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

แผนภูมิที่ 11 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนถูกจับกุมส่งสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ ที่มีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ปี 2546-2549

ที่มา : สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

ผู้ป่วยทั้งหมด และป่วยด้วยโรคเอดส์ร้อยละ 11.1 และการติดตามสภากาชาดเด็กและเยาวชนปี 2547-2548 พบว่า เด็กอายุ 10-14 ปี มาทำคลอดมีอัตราส่วนถึง 91 คนต่อประชากรแสนคน โดยภาคกลางมีอัตราส่วนสูงสุดถึง 302 คนต่อประชากรแสนคน รองไปเป็นภาคใต้ 138 คน และภาคตะวันออก 121 คนต่อประชากรแสนคน จังหวัดอยุธยา มีอัตราส่วนที่สูงถึง 1,127 คนต่อประชากรแสนคน รองลงไปเป็นสุพรรณบุรี 706 คน และตรัง 567 คน ขณะที่จังหวัดร้อยเอ็ดมีอัตราส่วนต่ำสุดเพียง 1 คนต่อประชากรแสนคน และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 3 คนต่อประชากรแสนคน ส่วนเยาวชนอายุ 15-19 ปี มีผู้มาทำคลอดคิดเป็นอัตราส่วน 1,352 คนต่อประชากรแสนคน โดยภาคตะวันออกมีอัตราส่วนสูงสุดถึง 2,045 คน รองลงไปเป็นภาคเหนือตอนล่าง 1,746 คนต่อประชากรแสนคน จังหวัดสมุทรสาครมีอัตราส่วนสูงสุดคือ 4,447 คนต่อประชากรแสนคน รองลงไปเป็นจันทบุรี 3,325 คน และภูเก็ต 3,220 คนต่อประชากรแสนคน ส่วนจังหวัดชุมพรมีอัตราส่วนต่ำที่สุดเพียง 72 คน และนครปฐม 143 คนต่อประชากรแสนคน

นอกจากนี้เด็กและเยาวชนที่ก่อคดีทางเพศยังเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปี 2546 มี 1,735 คดี เพิ่มขึ้นเป็น 2,431 คดีในปี 2547 และ 2,670 คดี ในปี 2548 หรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 22.3 ต่อปี สำหรับครึ่งแรกของปี 2549 มีผู้ทำผิด 1,640 คดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2548 นอกจากนี้ยังมีการรวมกลุ่มใหม่ๆ ของเยาวชนเพื่อกระทำความผิด ที่ปรากฏตามหน้าหนังสือพิมพ์ เช่น แก๊งเกิดมาลุย แก๊งนารีผวา หากไม่แก้โดยเร็วอาจจะลุกลามเป็นปัญหาสังคมในที่สุด ดังนั้น ภัยคุกคามและพฤติกรรมทางเพศของเด็กและเยาวชน จึงเป็นอีกปัญหาหนึ่งของสังคมที่นับวันจะรุนแรงมากขึ้น และต้องเร่งหาทางป้องกันและบรรเทาปัญหาให้น้อยลงโดยด่วน

ยาเสพติด : ภูมิคุ้มกันจากครอบครัวและสภาพแวดล้อมบกพร่อง

ถึงแม้เด็กและเยาวชนจะระบุว่ามีปัญหาเสพติดได้เป็นรายการท้ายๆ แต่ก็เป็ภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กอย่างกว้างขวาง เด็กที่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ ยาบ้า การเสพยาหยา และกัญชา มีจำนวนสูงขึ้นโดยปี 2546 มีจำนวน 5,897 คน และลดลงเหลือ 5,310 คน ในปี 2547 ก่อนจะเพิ่มขึ้นเป็น 6,542 คน ในปี 2548 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.6 ต่อปี ส่วนครึ่งแรกปี 2549 มีผู้กระทำความผิด 3,875 คน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 29.5

ตารางที่ 22 อัตราร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามประเภทของครัวเรือน ปี 2543, 2545 และ 2547

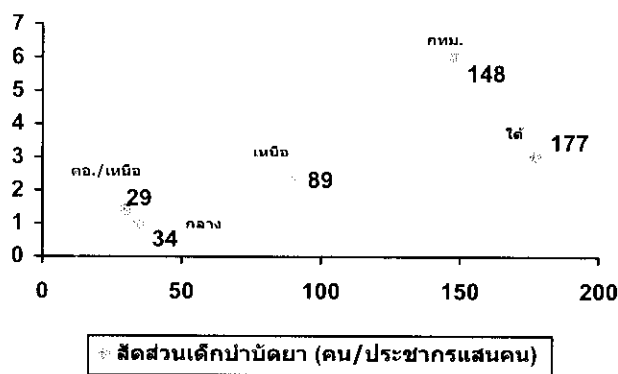
ประเภทของครัวเรือน	2543	2545	2547
ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือน และคู่สมรสอยู่ด้วยกัน	68.9	67.9	66.6
ครัวเรือนคนเดียว	9.2	9.8	10.4
ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนคนเดียว และบุตรที่ยังโสด	7.0	11.1	10.1
ครัวเรือนประเภทอื่นๆ *	14.9	11.3	12.8

หมายเหตุ : * เช่น อยู่กับเพศเดียวกัน

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2543 2545 และ 2547

แผนภูมิที่ 12 สัดส่วนพื้นที่เสี่ยงต่อพื้นที่ดี กับสัดส่วนเด็กที่บำบัดยาเสพติดในแต่ละภาคปี 2547-2548

สัดส่วน (เท่า)

ที่มา : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, สสส., รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและบำบัดยาเสพติด ปี 2547-2548

ผลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการหวนกลับมาติดยาเสพติดของวัยรุ่น พบว่า ปัจจัยทางครอบครัวโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การได้รับความอบอุ่นที่ไม่สม่ำเสมอของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูแบบไม่มีกฎเกณฑ์ สภาพครอบครัวมีการดุด่า และครอบครัวมีการทะเลาะวิวาท เป็นเหตุให้วัยรุ่นต้องกลับไปเสพยาเสพติดอีก และการวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตของเยาวชนที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหายาเสพติด : กรณีศึกษาในชุมชนแออัดคลองเตย พบว่า ภูมิหลังของครอบครัวที่มีความรักและความเข้าใจ ภูมิหลังการเลี้ยงดูที่รู้จักการรอคอย การรู้จักช่วยเหลือตนเองรู้จักแยกแยะสิ่งดีชั่ว มีความอดทนอดกลั้น และควบคุมตนเองได้ รู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า และมีความรักตัวเอง ได้มีส่วนทำให้เยาวชนไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

อย่างไรก็ตาม การทำหน้าที่ของสถาบันครอบครัวในการสร้างภูมิคุ้มกันต่อปัจจัยเสี่ยงที่มากกระทบต่อสมาชิกในครอบครัวกลับมีความอ่อนแอในทุกปี โดยครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนและคู่สมรสอยู่ด้วยกันมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 68.9 ในปี 2543 เหลือร้อยละ 66.8 ในปี 2547 ในขณะที่ครัวเรือนคนเดียวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9.2 เป็นร้อยละ 10.4 และครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนคนเดียวอยู่กับบุตรที่ยังโสดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10.1 ในช่วงดังกล่าวจึงเป็นประเด็นท้าทายของสังคมว่าจะร่วมกันสร้างครอบครัวให้อบอุ่น สามารถทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์เหมือนในอดีตได้อย่างไร

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวเด็ก คือ จำนวนพื้นที่ดี เช่น สวนกีฬา สนามกิจกรรมสาธารณะ สวนสาธารณะ สนามกีฬาในสถานศึกษาที่เปิดให้ประชาชนเข้าไปใช้หลังเวลาเลิกเรียนต่อจำนวนพื้นที่เสี่ยง เช่น ร้านคาราโอเกะ ค็อกเทลเลาว์ ผับ โรงน้ำชา โรงแรมม่านรูดต่อประชากรแสนคน

จะพบว่า ภูมิภาคที่มีพื้นที่เสี่ยงมาก จะมีสัดส่วนเด็กที่ขอรับการบำบัดยาเสพติดสูงไปด้วย เช่น ภาคกลางมีอัตราพื้นที่เสี่ยงต่อพื้นที่ดี 1 ต่อ 1 จะมีเด็กขอรับการบำบัดยา 34 คน ต่อประชากรแสนคน ภาคเหนือมีอัตราพื้นที่เสี่ยง 2.4 ต่อ 1 จะมีเด็กบำบัดยา 89 คน และ กทม. มีอัตราพื้นที่เสี่ยง 6 ต่อ 1 จะมีเด็กบำบัดยา 148 คน เป็นต้น

ดังนั้น อาจสรุปในเบื้องต้นว่า ความสัมพันธ์อันดีของสมาชิกในครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดีจะเป็นภูมิคุ้มกันสำคัญที่ช่วยป้องกันให้เด็กและเยาวชนห่างไกลจากยาเสพติด ทั้งปวง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันสร้างให้มากขึ้น

การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน: ทุกฝ่ายต้องร่วมด้วยช่วยกัน

รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาของเด็กและเยาวชน ดังกล่าว และได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

1. สร้างครอบครัวให้อบอุ่น โดยกำหนดให้ทุกวันอาทิตย์เป็นวันครอบครัวแข็งแรง (Healthy Family Day) และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหามาตรการควบคุมและรณรงค์ให้มีการงดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ รวมทั้งอบายมุขสิ่งเสพติดอื่นๆ ที่ทำลายสุขภาพคนไทย ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนแต่ละครอบครัวได้มีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างความอบอุ่นในครอบครัวทุกวันอาทิตย์

2. สนับสนุนกิจกรรมของเยาวชน โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ทั้งในเรื่องกีฬา ดนตรี และกิจกรรมสาขาวรรณศิลป์ เช่น ให้เยาวชนสอนน้องเล่นกีฬา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น โครงการที่ประสบความสำเร็จและมีเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก คือ โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) ซึ่งสนับสนุนให้เยาวชนและชุมชนได้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ รวมทั้งสร้างความเข้าใจและยอมรับผู้มีปัญหาสารเสพติดเพื่อให้โอกาสกลับมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทำให้มีผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาในโครงการถึง 320,000 คน

3. กำกับดูแลสื่ออินเทอร์เน็ต โดยติดตั้งโปรแกรมข้อปละพาพื่อป้องกันการเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม การควบคุมดูแลร้านเกม/อินเทอร์เน็ต การปราบปรามจับปรับสื่อลามกทั้งเว็บไซต์ สื่อออนไลน์ ดีวีดีวีซีดี และสื่อสิ่งพิมพ์ รวมทั้งการส่งเสริมให้มีรายการที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมต่อเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น

4. ส่งเสริมบทบาทชุมชนดูแลเด็กและเยาวชน โดยอบรมผู้นำชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลบำบัดแก้ไขและฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกระทำผิด เฝ้าระวังและป้องกันการกระทำผิดของเด็กในชุมชน รวมทั้งการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ โดยจัดให้มีการเจรจาระหว่างผู้เสียหายกับเด็กและเยาวชน ครอบครัว และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการณีความผิดอัตราโทษไม่เกิน 5 ปี เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสกลับตัวเป็นคนดีโดยไม่มีมลทินติดตัว

ในขณะเดียวกัน เด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่ง โดยความร่วมมือของภาครัฐและภาคีการพัฒนาได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งในช่วงปี 2546-2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 160 กลุ่ม สมาชิกทั้งหมด 13,549 คน เช่น

1. **กลุ่มอนุรักษ์และศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์** มีสมาชิก 150 คน อายุระหว่าง 14-18 ปี เพื่อฟื้นฟูสภาพพื้นที่นาุ้งที่รกร้างว่างเปล่าให้เป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่

ตารางที่ 23 เยาวชนที่ทำกิจกรรมสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้เกิดขึ้นในสังคมจำแนกตามประเภทกิจกรรม

ประเภทกิจกรรม	จำนวนกลุ่ม	จำนวนสมาชิก
พัฒนาศักยภาพเยาวชน	35	2,344
เครือข่ายเยาวชน	20	3,317
สิ่งแวดล้อม	16	1,689
พัฒนาชุมชนและสังคม	14	936
กลุ่มกิจกรรมในมหาวิทยาลัย	11	741
สืบ	11	297
ศิลปวัฒนธรรม	10	396
การศึกษา	7	1,466
กลุ่มกิจกรรมในโรงเรียน	7	669
ธุรกิจและเศรษฐกิจชุมชน	5	741
เอตส์	4	396
ยาเสพติด	4	83
สุขภาพ	3	60
อื่นๆ	13	412
รวม	160	13,549

หมายเหตุ : ข้อมูลช่วงปี 2546-2547

ที่มา : <http://www.dksiam.com/home/directry.php?action=&type=worktype> ประมวลผลโดยสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้

อุดมสมบูรณ์ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น กิจกรรมที่ทำ เช่น จัดตั้งชุมนุมในโรงเรียน เป็นกลุ่มวิทยากรป้าชายเลนทั้งในและนอกโรงเรียน (วนอุทยาน) ปลูกป้าชายเลนข้างโรงเรียน ดูแลพื้นที่ป้าชายเลน (ต้นไม้, น้ำ, สัตว์) สืบทอดเจตนารมณ์โดยฝึกผู้นำท้องถิ่นเพื่อต่อสู้นานต่อไป

2. **กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี** มีสมาชิก 80 คน อายุระหว่าง 12-23 ปี เพื่อดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในแก่งกระจานให้คงสภาพและดีขึ้น กิจกรรมที่ทำ เช่น สร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชน สืบสวนลำน้ำ ค่ายสิ่งแวดล้อมสู่ชุมชน สืบสวนสารเคมีในชุมชนและทดลองใช้ปุ๋ยชีวภาพ พืชสมุนไพร สนับสนุนการท่องเที่ยว

3. **เยาวชนรักษ์ป่า (กลุ่มเด็กกะเหรี่ยง) จ.ราชบุรี** มีสมาชิก 35 คน อายุระหว่าง 12-22 ปี เพื่อให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติด และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ กิจกรรมที่ทำ เช่น กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด กิจกรรมปลูกป่าในโอกาสต่างๆ กิจกรรมเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น(วิทยากรท้องถิ่น) กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ศึกษาป่า)

4. **ชมรมเด็กรักนก จังหวัดชัยภูมิ** มีสมาชิก 500 คน อายุระหว่าง 10-33 ปี เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนรักษ์ท้องถิ่น โดยใช้กิจกรรมดูนกเป็นสื่อ กิจกรรมที่ทำ เช่น ทำเข็มนก, สืบสวนนก, อนุรักษ์นก, สืบสวนคุณภาพน้ำ, ปลูกข้าวปลอดสารพิษ, จัดค่ายเด็กรักธรรมชาติ, ส่งเสริมกิจกรรมของพระสงฆ์ในการเดินธรรมาศตราเพื่อธรรมชาติ, เป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

5. **กลุ่มเยาวชนสืบสานวัฒนธรรม ครอบแครง**

จ.พระนครศรีอยุธยา มีสมาชิก 150 คน อายุระหว่าง 15-25 ปี กิจกรรมที่ทำ เช่น สืบสานเพลงพื้นบ้าน (วัฒนธรรม) นาฏดนตรีละคร ระบำ ร้อง ต่อต้านปัญหาต่างๆ ละครร้องวิถีไทย เรื่อง "คนไท" โครงการแอโรบิควันละบาท (สมาชิกในกลุ่มเป็นผู้นำ มีประชาชนเข้าร่วมวันละประมาณ 25-30 คน) วิทยากรกลุ่มสัมพันธ์/ละลายพฤติกรรมให้กับโรงเรียนต่างๆ

6. **สภาเยาวชนไทย จังหวัดนนทบุรี** มีสมาชิก 120 คน อายุระหว่าง 12-18 ปี เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนเยาวชนไทย ให้มีบทบาทกับสังคมเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมที่ทำ เช่น จัดการประชุม สัมมนา อบรมผู้นำของภาคเพื่อร่วมพลังในการขับเคลื่อนความคิดของเยาวชน

7. **ศูนย์ข่าวเยาวชนไทย จังหวัดภูเก็ต** มีสมาชิก 25 คน อายุระหว่าง 13-18 ปี เพื่อเผยแพร่ข่าวของชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ กิจกรรมที่ทำ เช่น จัดทำข่าวตามท้องที่ต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ข่าวที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน

8. **ศูนย์ข่าวเยาวชนไทย ร.ร.มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร** มีสมาชิก 25 คน อายุระหว่าง 14-18 ปี ผลิดข่าวเกี่ยวกับเยาวชนเพื่อแพร่ภาพไปสู่ประชาชน

9. **ศูนย์ข่าวเยาวชนไทย โรงเรียนเบญจมมาหาราช จังหวัดอุบลราชธานี** มีสมาชิก 23 คน อายุระหว่าง 12-18 ปี เพื่อฝึกให้รู้จักกระบวนการคิด เป็นกระบอกเสียงของเยาวชนไทย กิจกรรมที่ทำ เช่น ออกทำข่าวในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่น

สรุปและข้อเสนอแนะ

เยาวชนไทยในวันนี้มีภัยรอบด้านที่จะถูกกระตุ้นหรือชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสม ทั้งในเรื่องการใช้ความรุนแรง การใช้ยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพราะถึงแม้ภาครัฐและภาคีพัฒนาทุกภาคส่วนจะร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง แต่สถานการณ์ยังไม่ดีขึ้นเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากภูมิคุ้มกันที่สำคัญของเด็กและเยาวชน คือ ครอบครัว ที่อบอุ่นเริ่มอ่อนแอ และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดีถูกแหล่งอบายมุขแพร่ขยายรุกรานอย่างอย่างไร้ขอบเขต ดังนั้นจำเป็นต้องแก้ไขโดยทุกภาคส่วนจะต้องร่วมกันผลักดันยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ซึ่งได้จากการระดมความเห็นจากประชาชนทั่วประเทศไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่

1. การพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตใจดีงามอยู่ในกรอบศีลธรรมและมีจิตสาธารณะ โดยผลักดันให้ครอบครัวชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา ร่วมพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมของเด็กและเยาวชนให้สามารถใช้ศักยภาพที่มีอยู่เพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และชุมชน

2. พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความพร้อมด้านสติปัญญาและอารมณ์ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา จนกระทั่งเติบโตตามวัยอย่างเหมาะสม พัฒนาหลักสูตร การศึกษาและระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเจริญของสมอง

3. เสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข โดยสร้างความสัมพันธ์อันดีของคนในสังคมทั้งในระดับครอบครัว และชุมชน อบรมพ่อแม่ให้มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลครอบครัวให้มั่นคงมีสัมพันธภาพที่ดี ถ่ายทอดวัฒนธรรมและค่านิยมอันดีของไทย และทักษะในการดำรงชีวิตที่เหมาะสมแก่บุตรหลาน ตลอดจนเร่งขยายพื้นที่สารสนเทศและพื้นที่สาธารณะที่ดีทดแทนพื้นที่เสี่ยงอย่างกว้างขวาง

ตัวชี้วัดภาวะสังคม (รายไตรมาส)

องค์ประกอบหลัก	2545				2546				2547				2548				2549	
	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4	ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4	ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4	ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4	ไตรมาส1	ไตรมาส2	
I. การจ้างงาน																		
การมีงานทำ (พันคน) ¹⁾	31,976	34,393	33,747	32,814	32,998	34,945	34,501	33,746	33,747	36,097	35,809	34,248	34,462	36,475	36,184	34,832	35,791	
- อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	2.96	1.75	1.49	2.30	2.73	1.54	1.53	2.37	2.60	1.49	1.47	2.29	2.03	1.36	1.22	1.55	1.39	
- อัตราการว่างงานตามระดับการศึกษา (ร้อยละ)																		
รวม	2.96	1.75	1.49	2.30	2.73	1.54	1.53	2.37	2.60	1.49	1.47	2.29	2.03	1.36	1.22	1.55	1.39	
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	2.05	0.90	0.88	1.84	1.90	0.77	0.91	1.67	1.65	0.85	0.78	1.59	1.34	0.63	0.83	1.07	0.58	
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.62	3.05	1.85	3.33	3.70	2.17	2.09	3.48	3.29	2.23	2.50	3.73	2.47	2.17	1.46	2.03	2.22	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4.88	3.16	1.49	3.42	3.88	2.26	2.41	3.82	3.60	3.01	1.73	2.14	3.32	2.24	1.43	2.50	1.62	
อาชีวศึกษา	4.65	3.15	3.56	1.98	3.15	2.23	2.00	1.77	4.12	1.75	2.50	5.23	1.27	2.12	2.25	1.94	1.26	
วิชาชีพชั้นสูง	7.21	5.08	4.02	2.76	4.06	3.56	3.32	5.37	5.60	1.75	3.81	3.09	5.05	4.17	2.74	1.99	4.62	
มหาวิทยาลัย	4.56	3.24	3.68	2.96	5.26	4.43	3.34	3.14	5.15	3.16	2.91	3.21	3.49	2.84	2.26	2.61	3.42	
- การทำงานต่ำกว่าระดับ (พันคน)	985	505	770	678	660	475	758	840	605	557	670	815	669	626	638	330	594	
(ทำงานน้อยกว่า 35 ชม./สพ. ที่พร้อมจะทำงานเพิ่ม)																		
- สัดส่วนกำลังแรงงานตามระดับการศึกษา (ร้อยละ)																		
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	64.0	64.9	64.3	63.0	61.9	63.2	62.6	61.8	61.1	61.9	61.5	60.0	59.1	61.1	60.6	59.5	59.1	
มัธยมศึกษาตอนต้น	13.3	13.4	13.7	13.6	14.3	13.8	14.0	14.0	14.5	14.1	14.1	14.9	14.9	14.0	14.5	14.6	14.2	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	7.2	6.7	6.7	7.4	7.8	7.4	7.5	7.8	7.9	8.0	7.9	8.1	8.3	8.0	8.5	8.5	9.1	
อาชีวศึกษา	3.3	3.3	3.5	3.4	3.3	3.0	3.3	3.2	3.3	3.2	3.1	3.3	3.7	3.2	3.1	3.4	3.4	
วิชาชีพชั้นสูง	3.9	3.6	3.6	4.0	3.8	3.8	3.7	3.9	3.7	3.7	4.0	3.8	3.7	4.0	3.7	3.9	4.0	
มหาวิทยาลัย	8.3	8.1	8.2	8.7	88.9	8.8	8.9	9.4	9.5	9.1	9.4	9.9	10.3	9.7	9.6	10.1	10.2	
สุขภาพ																		
- จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังเร่งด่วน (ราย) ²⁾																		
หัด	2,306	2,299	1,339	1,871	1,011	869	814	1,471	902	1,066	726	1,219	760	771	502	1,211	615	
ไข้กาฬหลังแอ่น	10	9	6	14	11	14	7	10	9	23	8	14	15	9	8	11	13	
ไข้สมองอักเสบ	124	95	96	85	84	95	63	43	81	99	74	84	81	80	84	51	70	
อหิวาตกโรค	197	377	119	78	131	253	543	1,101	863	180	6	8	135	104	25	5	4	
มือ เท้า และปาก	1,695	1,158	88	50	62	176	618	464	128	106	71	255	2,259	1,690	426	368	469	
บิด	8,819	7,068	5,174	7,070	7,120	5,512	3,774	6,828	7,623	7,388	3,929	5,182	5,823	4,944	3,275	4,681	4,134	
นิวโมเนีย	24,732	35,244	27,654	31,535	25,489	47,282	24,302	39,667	27,562	40,252	28,842	36,580	26,857	41,516	24,336	33,889	22,482	
ฉี่หนู	1,200	2,936	1,993	723	904	2,264	1,067	332	755	1,468	671	339	557	1,109	618	289	433	
ไข้เลือดออก	12,623	17,146	9,412	8,980	13,884	14,719	7,294	5,176	6,518	11,466	5,951	5,564	14,315	16,593	7,265	4,681	11,844	
II. การเข้าถึงบริการสังคม																		
หลักประกันทางสังคม																		
- เบี้ยประกันภัย (ล้านบาท) ³⁾	22,549	22,069	28,604	24,862	25,205	29,658	36,222	28,174	30,735	31,159	41,150	31,424	32,612	34,007	45,635	18,456	-	
ประกันชีวิต	18,739	18,041	23,659	20,083	19,386	24,121	30,232	23,031	24,314	25,574	34,648	25,917	25,686	28,038	38,446	14,872	-	
อุบัติเหตุ	1,961	1,996	2,637	2,064	2,081	2,149	2,317	2,547	3,864	2,616	3,006	2,599	4,000	2,578	3,278	1,532	-	
สุขภาพ	1,849	2,032	2,309	2,716	3,738	3,389	3,673	2,596	2,556	2,969	3,497	2,909	2,926	3,390	3,911	2,052	-	
ความสุขในสังคม (ต่อประชากรแสนคน) ⁴⁾																		
สัดส่วนการบาดเจ็บและตายด้วยอุบัติเหตุ-การจราจรทางบก	35.0	29.7	35.3	35.3	38.0	36.5	41.9	42.1	43.5	40.9	47.5	46.7	42.7	37.6	44.8	40.1	36.6	
สัดส่วนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	27.4	27.5	28.6	25.0	26.4	27.8	27.3	25.1	25.7	28.2	29.3	29.3	31.1	30.8	31.0	28.8	17.5	
สัดส่วนคดีขี้ด รังกาย และเพศ	15.8	13.8	15.3	18.4	20.6	17.5	20.2	18.8	17.8	16.6	18.6	18.8	19.5	16.9	18.4	18.1	18.8	
สัดส่วนคดียาเสพติด	109.3	110.0	93.6	107.3	35.6	26.2	28.2	24.1	27.6	31.3	33.9	32.0	45.9	40.0	42.7	34.8	45.8	
III. การเป็นอยู่และพฤติกรรมของคน																		
การคุ้มครองผู้บริโภค ⁵⁾																		
- จำนวนเรื่องร้องเรียน (เรื่อง)																		
บ้าน อาคาร ที่ดิน	354	585	304	438	511	575	461	701	602	609	589	640	476	631	1,678	817	518	
สินค้าและบริการ	659	547	214	731	807	787	659	563	595	1,063	882	1,278	873	305	633	565	378	
การโฆษณาต่างๆ	187	82	153	89	106	199	191	214	416	178	141	219	152	145	192	148	182	
ผ่านทางสายด่วน 1166ปรึกษาข้อกฎหมาย	-	-	671	5,806	6,250	6,608	4,170	4,550	3,580	3,910	3,642	2,637	2,464	2,758	3,167	2,734	3,530	
การขายตรงและตลาดแบบตรง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	36	8	0	18	19	26	

ตัวชี้วัดภาวะสังคม (รายปี)

องค์ประกอบหลัก	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1.คุณภาพของคน							
 การมีงานทำ							
ผลิตภาพแรงงาน ^{6/}							
- กรณีแรงงาน (บาท/คน/ปี)	93,654	96,138	95,506	98,153	102,040	105,090	108,724
อัตราการผลิต (ร้อยละ) ^{7/}	93.7	94.2	94.8	96.4	97.2	97.3	97.6
อัตราว่างงาน (ร้อยละ) ^{7/}	4.2	3.6	3.2	2.2	2.0	1.98	1.72
การทำงานต่ำกว่าระดับ(ทำงานน้อยกว่า 35 ชม./สัปดาห์ ที่พร้อมจะทำงานเพิ่ม) ^{6/}	1,201	1,044	837	781	643	741	687
 สุขภาพ ^{9/}							
อัตราการเจ็บป่วย (ต่อประชากรพันคน)	1,654.80	1,714.02	1,783.38	1,809.63	1,845.04	1,798.06	-
อัตราป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ (ต่อประชากรแสนคน)							
- เนื้องอกร้าย (มะเร็ง)	67.00	72.33	80.39	98.98	101.67	107.05	-
- หัวใจ	250.20	291.84	317.67	391.45	451.45	503.10	-
- เบาหวาน	218.90	257.59	277.71	340.95	380.75	444.16	-
- ความดัน	216.60	259.02	287.50	340.99	389.83	477.35	-
ความผิดปกติทางจิต/จิตเภท/ประสาทหลอน (ต่อประชากรแสนคน)	30.30	32.32	32.91	38.12	39.33	38.93	-
ความผิดปกติทางอารมณ์ (สะท้อนอารมณ์) (ต่อประชากรแสนคน)	8.40	9.24	8.43	12.17	13.41	13.54	-
ความผิดปกติจากโรคประสาท/ความเครียด (ต่อประชากรแสนคน)	59.70	65.29	62.62	66.21	62.45	64.64	-
ภาวะแปรปรวนทางจิตและพฤติกรรม (ต่อประชากรพันคน) ^{10/}	33.42	34.46	35.57	33.97	37.13	35.90	-
ร้อยละของการขาดสารอาหาร							
- ขาดสารไอโอดีน	2.24	2.17	2.00	1.74	1.31	-	-
- ภาวะโลหิตจางในหญิงมีครรภ์	12.53	11.91	13.34	13.04	12.35	-	-
- ขาดสารอาหารระดับ 1	8.30	8.49	8.62	7.85	8.24	-	-
- ขาดสารอาหารระดับ 2	0.50	0.65	0.74	0.72	0.74	-	-
 ประชากร							
อัตราส่วนภาวะพึ่งพิง (ร้อยละ) ^{11/}	-	51.70	51.11	50.65	50.31	50.07	49.91
สัดส่วนคนยากจน (ร้อยละ) ^{12/}	-	21.3	-	15.5	-	11.3	-
 การศึกษา							
อัตรานักเรียนต่อประชากรวัยเรียน ^{13/}							
- ประถมศึกษา	102.40	103.24	103.79	104.77	104.49	104.24	100.82
- มัธยมศึกษาตอนต้น	83.50	82.70	82.19	82.23	84.01	92.47	95.89
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	55.30	57.40	58.99	59.82	58.73	63.82	63.96
- อุดมศึกษา	22.70	39.03	41.08	43.81	48.56	57.11	60.77
จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป ^{14/}	7.1	7.2	7.4	7.6	8.29	8.46	8.52
- ชาย	7.2	7.3	7.5	7.7	-	-	-
- หญิง	6.7	6.9	7.0	7.2	-	-	-
2.ความมั่นคงทางสังคม							
 สถาบันครอบครัว							
- สัดส่วนครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยถาวร (ร้อยละ) ^{15/}	97.6	97.7	97.9	97.3	96.0	96.6	98.6
- ดัชนีสัมพันธภาพที่อบอุ่นในครอบครัว (ร้อยละ) ^{16/}	73.05	69.49	67.51	64.36	66.35	67.39	66.28
- สัดส่วนผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง (ต่อผู้สูงอายุแสนคน) ^{17/}	58.0	57	59	-	-	-	-
- สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้ง (ต่อเด็กแสนคน) ^{17/}	50.0	53	50	-	-	-	-

	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
หลักประกันทางสังคม							
ร้อยละของการมีหลักประกันสุขภาพ ^{18/}	← 78.2 →			92.30	93.73	95.42	96.25
- ประกันสังคม	-	-	-	11.48	12.77	13.28	13.86
- สวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	-	-	6.62	6.44	6.83	6.57
- โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	-	-	-	74.16	73.61	75.15	74.97
- ยังไม่มีสิทธิ์	-	-	-	7.52	6.96	4.58	3.68
สัดส่วนผู้ประกันตนต่อกำลังแรงงาน ^{19/}	17.36	17.49	17.29	20.15	21.34	21.86	22.73
เบี้ยประกันภัย (ล้านบาท) ^{20/}	51,514	63,531	80,473	98,566	115,947	131,217	143,679
- ประกันชีวิต	38,681	47,879	63,840	79,263	93,821	107,566	118,087
- อุบัติเหตุ	5,479	6,430	7,163	8,815	8,610	12,033	12,456
- สุขภาพ	7,354	9,222	9,471	10,488	13,516	11,618	13,136
ความสงบสุขในสังคม (ต่อประชากรแสนคน)							
อัตราการตายด้วยอุบัติเหตุการจราจรทางบก ^{21/}	-	-	18.7	20.9	22.9	21.3	20.6
สัดส่วนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ^{21/}	106.1	109.2	105.6	109.7	106.0	106.5	122.1
สัดส่วนคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ ^{21/}	53.9	55.8	56.7	60.5	71.5	71.5	73.4
สัดส่วนคดียาเสพติด ^{22/}	386.3	420.7	438.6	422.8	261.4	116.5	160.3
3.ความเป็นอยู่และพฤติกรรมของคน							
พฤติกรรมในการบริโภค							
- ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (ร้อยละของค่าใช้จ่ายรวม) ^{23/}	86.96	86.90	87.36	88.17	-	88.72	-
- ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค (ร้อยละของค่าใช้จ่ายรวม) ^{23/}	13.04	13.10	12.64	11.83	-	11.28	-
- อัตราการบริโภคสุรา (ร้อยละ)	-	-	32.6 ^{25/}	-	35.5 ^{24/}	32.7 ^{25/}	-
- อัตราการบริโภคบุหรี่ (ร้อยละ)	49.7 ^{25/}	-	25.5 ^{25/}	-	-	23.0 ^{25/}	-
การคุ้มครองผู้บริโภค ^{5/}							
จำนวนเรื่องร้องเรียน (เรื่อง)	13,886	11,037	14,055	23,212	27,583	21,920	18,306
- บ้าน อาคาร ที่ดิน	7,060	3,829	3,422	2,068	2,040	2,249	3,421
- สินค้าและบริการ	424	771	1,775	2,026	2,602	3,221	3,089
- การโฆษณาต่างๆ	462	590	490	373	389	735	704
- การขายตรงและตลาดแบบตรง	-	-	-	-	-	33	62
- ผ่านทางสายด่วน 1166/ปรึกษาข้อกฎหมาย	5,940	5,847	8,368	18,745	22,552	15,682	11,026
การใช้เวลาในชีวิตประจำวัน ^{26/}							
การให้บริการจากสื่อต่างๆ (ชม./วัน)	-	-	3.0	-	-	2.8	-
- การอ่าน	-	-	1.1	-	-	1.1	-
- การดูโทรทัศน์และวิดีโอ	-	-	2.9	-	-	2.7	-
- การฟังเพลง หรือวิทยุ	-	-	1.4	-	-	1.4	-
- การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากคอมพิวเตอร์	-	-	1.9	-	-	1.9	-
- การใช้ห้องสมุด	-	-	1.0	-	-	0.8	-
จำนวนประชากรที่ใช้ Internet (ล้านคน) ^{27/}	1.5	2.3	3.5	4.8	6.0	7.0	-
4. สิ่งแวดล้อม							
สารอันตราย ^{28/}							
ปริมาณการใช้สารเคมี (ล้านตัน)	13.24	17.77	29.33	33.38	26.90	29.49	31.70
จำนวนผู้ป่วยที่เกิดจากสารพิษอันตราย (คน)	4,536	4,224	2,654	2,702	2,499	2,717	1,640
จำนวนผู้เสียชีวิตที่เกิดจากสารพิษอันตราย (คน)	34	21	15	10	9	10	0

องค์ประกอบหลัก	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ขยะ ^{28/}							
การผลิตขยะที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ (ล้านตัน)	13.82	13.93	14.10	14.30	14.40	14.60	14.30
การผลิตขยะที่เกิดขึ้นในกทม. (ล้านตัน)	3.28	3.33	3.40	3.51	3.41	3.41	3.04
ความสามารถในการกำจัดขยะแบบถูกสุขลักษณะ ในกทม. (ล้านตัน)	3.20	3.30	3.36	3.48	3.37	3.41	3.04
ปริมาณของเสียอันตรายทั่วประเทศ (พันตัน)	1,600	1,600	1,680	1,780	1,800	1,808	400 ^{31/}
มลพิษทางอากาศ							
ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์(เมตริกตัน/หัว) ^{29/}	2.4	2.3	2.5	2.6	2.7	2.8	ไม่มีค่าเฉลี่ยเก็บข้อมูล
-ค่าเฉลี่ยผู้นขนานเล็กกว่า 10 ไมครอน (24 ชั่วโมง) มก. / ลบ.ม. (บริเวณพื้นที่ทั่วไปใน กทม.) ^{30/}	60.6	56.1	40.5	49.4	54.5	58.1	40.6

ที่มา : 1/ 7/ รายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร, สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2/ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

3/ กองส่งเสริมการประกันภัยและสารสนเทศ กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ (ข้อมูล เดือน มค.-กพ.49 และไม่รวมการประกันภัยประเภทอุตสาหกรรมและกลุ่ม)

4/ ข้อมูลสถิติคดีอาญาและอาชญากรรมจากศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และข้อมูลประชากรจากสำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย
ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ข้อมูล ณ 18 ส.ค.49)

5/ 25/ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานนายกรัฐมนตรี

6/ การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

9/ 10/ สถิติสาธารณสุข สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

11/ การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2533-2563 และ พ.ศ.2543-2568 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

12/ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้
สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

13/ กลุ่มพัฒนาบบสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ(ข้อมูล ณ 28 กพ. 49)

14/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาและแนวโน้มการศึกษา สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(ข้อมูลปี2543-2545) และสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ(ข้อมูลปี 2546-2547 และแนวโน้มปี 2548)

15/ ข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช.2ค. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

16/ สำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

17/ ข้อมูลเด็กและผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประมวลโดยสำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

18/ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข

19/ สำนัก กนประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

20/ กองส่งเสริมการประกันภัยและสารสนเทศ กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ (ไม่รวมการประกันภัยประเภทอุตสาหกรรมและกลุ่ม)

21/22/ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และอัตราการค้าต่อประชากรแสนคนคำนวณจากข้อมูลของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

23/ รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน, สรุปผลเบื้องต้นรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2547 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

24/ การสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ.2546 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

25/ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร พ.ศ.2544 และการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ.2547 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

26/ รายงานการสำรวจการใช้เวลาของประชากร พ.ศ.2544 และ 2547 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

27/ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

28/30/ สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ข้อมูล ณ 31 ตค. 48 ซึ่งยังไม่รวมปริมาณขยะมูลฝอยก่อนที่จะนำมาทิ้งในถังขยะ)

29/ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน

31/ สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ข้อมูล ณ 31 ตค. 48 ซึ่งยังไม่รวมปริมาณของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรม)

เอกสารอ้างอิง

1. กรมบัญชีกลาง. (2548). สถิติข้าราชการปี 2546-2548. กระทรวงการคลัง. <http://www.ogd.go.th>.
2. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2549). สรุปสถานการณ์ความเสียหายของประเทศไทย. กระทรวงมหาดไทย. www.dsa.go.th/dsa01/dsas_04.xls.
3. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2549). สรุปสถานการณ์สาธารณภัยประจำเดือนพฤษภาคม 2549. กระทรวงมหาดไทย. www.dsa.go.th/news01/06_49/report_023.pdf.
4. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2549). สรุปสถานการณ์อุทกภัยของประเทศไทย. กระทรวงมหาดไทย. www.dsa.go.th/dsa01/dsas_02.xls.
5. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (ไม่ระบุปี). E-Director & E-Commerce Registration. กระทรวงพาณิชย์. www.dcd.go.th/directory.
6. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2548). พฤติกรรมการณ์ที่รุนแรงและการใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์ต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. สำนักงานพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน. กระทรวงยุติธรรม.
7. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2549). สถิติคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศปี 2546-2549. กระทรวงยุติธรรม.
8. กรุงเทพธุรกิจ. (2547). โพลล์ชี้ นักศึกษายุคใหม่หันมาใช้สินค้าแบรนด์ดัง. (12 มิถุนายน 2547). www.bangkokbiznews.com.
9. กรุงเทพธุรกิจ. (ไม่ระบุปี). ค้าปลีกออนไลน์ ยุคเศรษฐกิจดับเปลี่ยนวิกฤตสู่โอกาส. (25 ก.ค. 2548). www.bangkokbizweek.com.
10. กองอนามัยจริยปฏิบัติ. (ไม่ระบุปี). ตัวชี้วัดสถานการณ์ด้านอนามัยจริยปฏิบัติ. <http://hanamai.moph.go.th/stat.htm>.
11. ข่าวสด. (2549). "ชี้เหตุโคลนล้มดินร่วนรับน้ำมาก ปลุกพืชรากตื้น". (3 มิถุนายน 2549).
12. คอมชัดลึก. (2549). "กรมน้ำเร่งติดตั้งระบบเตือนภัยน้ำท่วมดินลุ่ม 51 จว.ใน 3 ปี". (21 มิถุนายน 2549). www.komchaduek.net.
13. จักรกฤษ บุญนา. (2546). การศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตของเยาวชนที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหาเสพติด: กรณีศึกษาในชุมชนแออัดคลองเตย. มหาวิทยาลัยมหิดล.
14. จักรส บัวแก้ว. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสพยาเสพติดของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกระบี่. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
15. จิวัฒน์ มูลศาสตร์, อัมภิกา เรืองสิทธิ์, รัชณี วีระสุวสิทธิ์. (2544). พฤติกรรมการใช้สารเสพติดในนักเรียนมัธยม: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดอุบลราชธานี.
16. กนต์ โขยา และคณะ. (2544). สภาพและการพัฒนาเครือข่ายองค์กรชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดน่าน. (บทคัดย่องานวิจัยเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2540-2544).
17. ไทยโพสต์. (2549). "วันท้อคอยระบบเตือนภัย". (24 พฤษภาคม 2549). www.thaipost.net.
18. ไทยโพสต์. (2549). "สมิทธิเตือนลานินมดปล่อยลมกรง". (28 พฤษภาคม 2549). www.thaipost.net.
19. ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2549). สถิติเศรษฐกิจและการเงินไตรมาสหนึ่งปี 2549 (ตารางที่ 71.1 ปริมาณการจำหน่ายสินค้าอุตสาหกรรมในประเทศ). <http://www.bot.or.th/BOTHomepage/databank/EconFinance/tab71-1.asp>.
20. เนพล กรนิกร และคณะ. (2548). รายงานการวิจัยโครงการเฝ้าระวังรักษาคุณภาพพหุภาคีเยาวชนไทย: การรวบรวมผลวิจัยและการออกแบบคดีในการนำเสนอยุทธศาสตร์ชาติเพื่อคุณภาพที่ดีของเยาวชน. www.abapcd.com/BestResults/15.html.
21. เนพล กรนิกร และคณะ. (2548). รายงานการวิจัยโครงการเฝ้าระวังรักษาคุณภาพพหุภาคีเยาวชนไทย: การรวบรวมผลวิจัย 9 ปีที่ผ่านมา.
22. นัทธิ จิตสว่าง และ สมณทิพย์ ใจเหล็ก. (2544). เส้นทางชีวิตของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด. (บทคัดย่องานวิจัยเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2540-2544).
23. บิสิเนสไทย. (ฉบับวันที่ 22-28 พ.ค. 2549). สื่อออนไลน์ยุคนี้มันแพง ใครจะมาเสลดทุน. <http://66.102.7.104/>.
24. บุญรัตน์ สดใส. (2545). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการหวนกลับมาติดยาเสพติดของวัยรุ่น. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
25. เมฆยุทธ วงศ์ภรณ์คันต์. (ไม่ระบุ). หยุดเช็กรับพรหมจรรย์: ให้อ่านที่ใคร ๆ เขาก็ทำกัน. <http://72.142.35.104/search?q=cacher85zmd95A&www.sarakadee.com>.
26. เว็บไซต์กรมของกรมใหม่. (ไม่ระบุ). เยาวชนที่ทำการกรมสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้เกิดขึ้นในสังคมจำแนกตามประเภทกิจกรรม. <http://www.dksiam.com/home/directry.php?action=&type=worktype>.
27. ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ. สถิติคดีอาญา. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
28. ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). อัตราการคงอยู่ของนักเรียนสังกัด สพฐ. จำแนกตามระดับการศึกษาปีการศึกษา 2548. กระทรวงศึกษาธิการ.
29. ศูนย์สารสนเทศ. (2549). สถิติพนักงานรัฐวิสาหกิจปี 2546-2548. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. <http://www.sepo.go.th>.
30. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน). (2546). สวัสดิการชุมชนพึ่งตนเอง: หนังสือส่งเสริมความรู้ด้านการพัฒนาชาติ 12. (กันยายน 2546).
31. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2546). วัยที่พร้อมจะมีคู่คืออย่างไรในการอยู่ก่อนแต่งงานและจะเป็นสมรส. (8-14 มกราคม 2546). http://dusipol.dus.ac.th/2546/2546_017.
32. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2546). นิพนธ์เยี่ยมเรียนแบบใหม่ที่นักศึกษาต้องการ. (วันที่ 8-9 กรกฎาคม 2546). http://dusipol.dus.ac.th/2546/2546_393.html.
33. สถาบันวิจัยคดี. (2549). สมุดรายงานสถานการณ์เด็กและเยาวชนปี 2547-2548. โครงการติดตามสถานการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ.
34. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. (2549). สุขภาพคนไทย 2549. 13 ตัวชี้วัดสุขภาพ "สุรา".
35. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. (ไม่ระบุ). ข่าวแอลกอฮอล์, สส. เผยแพร่กินเหล้าครองแชมป์ในประเทศไทย. <http://www.thaieath.or.th/news.php?id=2117>.

35. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (ไม่ระบุ). ข่าวเอสกอฮอลล์, พิษหลักล้านจากสังคม อุบัติเหตุ อาชญากรรม ป่วยสูญเกือบ 1 ล้าน ๖ บาท.
<http://www.thaiealth.or.th/news.php?id=1472>
36. สำนักงานประกันสังคม.(2548) สถิติผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมปี 2546-2549 <http://www.sso.go.th>.
37. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2540). รายงานการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2540.
38. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2545). รายงานการสำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2545
39. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2547). การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุรารายของประชากร พ.ศ. 2544 และ 2547. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร..
40. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2548) การสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ครัวเรือน) ไตรมาส 3 ปี 2548
41. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2548) การสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2548
42. สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์. (2547). สถิติสาธารณสุข พ.ศ. 2547, ตารางที่ 2.34 จำนวนและอัตราตายต่อประชากรแสนคน. กระทรวงสาธารณสุข.
43. สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์. (2548). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2544-2548 กระทรวงศึกษาธิการ.
44. สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2546). สำรวจความเสี่ยงในการใช้ความรุนแรงแก้ปัญหาของนักเรียนชาย:กรณีศึกษาตัวอย่างนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (มิถุนายน 2546).
45. สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2546). ความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการจับจ่ายใช้สอยของเด็กและวัยรุ่น. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (ระหว่างวันที่ 22-30 กันยายน 2546)
<http://168.120.31.165/webbase/25460930.html>.
46. สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2547). ประสบการณ์และการคะนองวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (ระหว่าง 9-17 ต.ค. 2547).
<http://168.120.31.165/webbase/25471017.html>
47. สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2547). สำรวจสภาวะความรุนแรงในครอบครัว: กรณีพ่อบ้านและแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานคร สุพรรณบุรี เชียงใหม่ นครราชสีมาและนครศรีธรรมราช. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.(กันยายน 2547).
48. สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2547). อารมณ์ ความรัก และปัญหาทางจิตวิทยาของเยาวชนไทย. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ(ระหว่างวันที่ 7 เมษายน -17 พฤษภาคม 2547).
<http://168.120.31.165/webbase/25480123.html>
49. สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2548). การสำรวจสถานการณ์ปัญหาเสพติดและปัจจัยที่เอื้อประมาณการจำนวนเยาวชนไทยทั่วประเทศที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด: กรณีศึกษากลุ่มเยาวชนอายุระหว่าง 11-16 ปีในระดับครอบครัว หอพัก อพาร์ทเมนต์และคอนโดมิเนียมใน 29 จังหวัดทั่วประเทศ. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (กันยายน 2548).
50. สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2549). ความคิดเห็นภาพการณ์การละหนทางพนันบอลและเล่นหวยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล: สภาพปัญหาสาเหตุและแนวทางแก้ไข. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (สำรวจเมื่อวันที่ 10-16 มิถุนายน 2549).
51. สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2549). ผลการสำรวจภาคสนาม'ความรู้'ของสาธารณชนคนไทยต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในภาคเหนือ: กรณีศึกษาประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.